

Rinkimams Beartėjant!
Užsiregistruokite!
Baudžiauninkų Savininkas!
Didžiulės Prasmės
Veiksmas.
Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 225

★ ★ ★

Brooklyn, N. Y., Antradienis, Spalio-October 11, 1949

★ ★ ★

Metai XXXIX.

Dienraščio XXXI.

Kinijos Liaudininkai Užėmė Visą Hunan Provinciją

Dar 20,000 Čiango Kariuomenės Pasidavė Liaudies Armijai

Hong Kong. — Kinų Liaudies Respublikos armija, vadovaujama generolo Lin Piao, atėmė iš tautininkų tvirtoviškų miestus Hengyanga ir Kukungą, geležinkelio centrus, į šiaurę nuo Kantono, laikinosios tautininkų sostinės.

Tuo pačiu metu ninkai užėmė daugiau kaip 100 miestų ir miestelių vakarinėje Hunan provincijoje.

Amerikiniai korespondentai praneša, kad komunistų - liaudininkų rankose jau visa ta provincija, į šiaurvakarius nuo Kantono.

Tautininkų valdžia renge giasiomis dienomis bėgti iš Kantono į Čungkingą. Liaudiški partizanai užėmė vietas arčiau kaip už 90 mylių nuo Kantono.

Liaudininkų radijas iš Peipingo pranešė, jog dar 20,000 tautininkų kariuomenės pasidavė jiems Kanas provincijoje, šiaurvakarinėje Kinijoje. Komunistai-liaudininkai ten, be kitko, užėmė Yumen žibalo vers-

mes ir jo apdirbimo fabrikus. Tai vienintelė žibalo gamybos vieta Kinijoje.

Juokingas Tautininkų Įsakymas Areštuot Sun Yat-seno Našlė

Hong Kong. — Žlunganti kinų tautininkų valdžia įsakė areštuot našlę Sun Yat-seno, Kinijos respublikos tėvą.

Tai juokingas įsakymas. Nes Sun Yat-seno našlė yra Kinijos Liaudies Respublikos prezidento pavaduotoja Peipinge ir tautininkams nepasiekiamą.

(Jinai, beje, yra sesuo Čiang Kai-šeko pačios, kuri iš anksto pabėgo į Jung. Valstijas.)

Dešinieji Laimėjo Austrijos Rinkimus

Viena, Austrija. — Austrijos seimo rinkimuose sekmadienį keturios partijos gavo sekamus: nuosimčius balsų, pagal neoficialius ir dar nepilnus skaičiavimus.

Premjero Leopoldo Figlio dešinioji - "Liaudies" Partija - 45 nuosimčius balsų; priešingų komunistams Socialistų Partija 36 ir pusę nuoš.; Naciška Nepriklausomybės Sąjunga 13 nuosimčių; komunistai 5 nuosimčių ir pusę.

Komunistų balsų skaičius pakilo nuo nuosimčių, lyginti su 1945 m. rinkimais. Premjero Figlio valdžia susideda iš dešiniųjų "liaudininkų" ir socialistų. Tos dvi partijos sudarys valdžią ir po šių rinkimų.

Buvusi Čiango Ambasada Užgrybė Liaudies Valdžią

Paryžius. — Visa buvusioji Čiang Kai-šeko Kinijos tautininkų ambasada Paryžiuje atsimeitė nuo tautininkų, užgrybė naująją Kinijos Liaudies Respubliką ir pasižadėjo jai ištikimam tarnauti.

Teigiamai, kad ištikimybę Liaudies Respublikai pareiškė tuzinai ambasados narių.

DARBO FEDERACIJOS VADAI --- KARO KURSTYTOJAI

St. Paul, Minn. — Darbo Federacijos vadai šaukė Jungtines Valstijas dar smarkiau ginkluotis pasauliniam karui prieš komunizmą.

Raportuodami metiniam Federacijos suvažiavimui, jie ragino prez. Trumano valdžią visomis išgalėmis remti Kinijos Čiang Kai-šeko tautininkus kare prieš kinų komunistus - liaudininkus.

Federacijos vadai gąsdino vadinamą sovietiniu. "imperializmu" ypač dabar, kai Rusija jau turi atominę bombą.

Louis Johnson, visų ginkluotųjų Amerikos jėgų sekretorius, buvo pakviestas suvažiavimui kalbėti pirmadienį.

London. — Anglų valdžia žada neužilgo paskelbt naujus seimo rinkimus.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Bonn, Vokietija. — Anglai daro didelius karinius pratimus savo užimtame vakarinės Vokietijos plote. Tuos manevrus stebi aukštieji Amerikos karininkai.

Viena, Austrija. — Balsavimuose praeitą sekmadienį Austrijos seimą tapo išrinkta 5 komunistai, tai vieną daugiau, negu pirmesniuose 1945 metų rinkimuose.

Dešiniųjų neva Liaudies Partija dabar pravedė seiman 17 mažiau savo atstovų, negu 1945 metais. Austriški naciai paveržė 16 vietų nuo tautininkų "liaudininkų."

Washington. — Aukščiausias Jungtinių Valstijų Teismas pradėjo svarstyti CIO unijų apeliaciją prieš Tafto-Hartley'o įstatymą. Unijos prašė panaikinti jį kaip priešingą šalies Konstitucijai. Tai todėl, kad Tafto-Hartley'o įstatymas reikalauja, kad unijų vadai prisiektų, jog jie ne komunistai ir nieko bendra neturi su jokiais komunistų remiamais judėjimais.

Washington. — Kongresmanų komisijoj dėl karinių reikalų tesiasi peštynės tarp armijos ir oro jėgų generolų, iš vienos pusės, ir laivyno admiralų, iš antros.

Admiralas Arthur W. Radford, Pacifiko laivyno komandierius, kaltino armijos ir oro jėgų komandos vadus, kad jie smaugia priklausančias laivynui pagalbinės oro jėgas.

Radford smerkė tuos generolus, kad jie eikvoja bilion dolerių netikusiems, mišiniškiems B-36 bombanešiams. Radfordas net pajaukė generolų tvirtinimą, būk tie bombanešiai su atominėmis bombomis galėsiai - kara laimėti.

Jis tvirtino, kad B-36 negalėtų pataikyti į karinius taikinius ir tik masiniai žudyti civilinius gyventojus. O tai nusizengimas prieš žmoniškumo dorą, pareiškė admiralas Radfordas.

Radfordas šaukė B-36 bombanešius į manevrus su daug mažesniais laivyno lėktuvais ir tvirtino, kad tie lėktuvai imtų viršų. Jis kartotinai įspėjo, kad lengvieji, greitieji "priešų" lėktuvai galėtų pasitikti ir nuskinti B-36 bombanešius.

Tūli laivyno oficialiai įtarė, kad visų ginkluotųjų jėgų sekretorius Louis Johnsonas pasidarbavo Vultee lėktuvų kompanijai, duodamas jai B-36 bombanešių užsakymus. Jis buvo tos kompanijos direktorius pirma, negu tapo vyriausiuo karo jėgų sekretorium.

NAUJOSIOS VOKIEČIŲ RESPUBLIKOS TIKSLAI

Berlin. — Naujagimės Demokratinės Vokietijos Respublikos vyriausybė paskelbė sekamąją savo veikimo programą:

Atkurti politinę ir ūkinę-ekonominę Vokietijos vienybę, panaikinant vakarinės Vokietijos valdžią, taipgi panaikinant anglų-amerikon užkurtą Ruhr kraštą "konstituciją", įvedant savivaldybę Saar sričiai ir įsteigiant vieną valdžią iš-tisai Vokietijai.

Kuo greičiausiai padaryti teisingą taikos sutartį ir greitai ištraukti visas okupacines svetimųjų armijas po tos sutarties pasirašymo.

Pilnai pripažinti Potsdamo konferencijos nutarimus dėl Vokietijos sudemokratinimo, jos militarizmo panaikinimo ir dėl Vokietijos pareigų atlikimo linki kitų tautų.

Atsteigti pilną Vokietijos savivaldą ir pripažinti jai teisę vesti savistovią užsieninę politiką ir prekybą su kitais kraštais.

Neatlaidžiai kovoti prieš naujo karo kurstytojus Vokietijoje.

Visomis galimybėmis remti kovojančią už taiką jėgą visame pasaulyje, už tautų teisių lygybę ir draugiškumą.

Tuoju atkurti viso Berlyno vienybę, kaip Vokietijos sostinės.

Washington. — Prezid. Trumano paskolintu lėktuvu atskrenda Indijos premjeras J. Nehru.

Sovietų Kariuomenė Jau Traukiasi iš Rytinio Berlyno

Nes Berlynas Tapo Demokratinės Vokiečių Respublikos Sostine

Berlin. — Kadangi rytinėje Vokietijoje įsikūrė Demokratinė Vokiečių Respublika, su Sovietų vyriausybės užgyrimu, tai kariniai Sovietų valdininkai jau kraustosi iš rytinės Berlyno dalies. Bus ištraukta ir sovietinė kariuomenė iš rytinės miesto dalies, kaip naujosios respublikos sostinės.

Suprantama, jog Demokratinė Respublika reikalauja, kad anglai, amerikoniai ir francūzai taip pat atsikraustytų savo kariuomenę iš vakarinės Berlyno srities.

Jungtinių Valstijų ir Anglijos valdininkai siūlo įskaityt vakarinį Berlyną į savo vakarų Vokietijos valstybę. Francija kol kas

priešinasi tam siūlymui. Jeigu vakarinis Berlynas ruohtas būtų įjungtas į vakarų Vokietijos valstybę, teigiama, jog tuomet Demokratinė Vokietijos Respublika formaliai prijungtų sau rytinį Berlyną dalį.

Tuomet juo labiau pasunkėtų vakariniams berlyniečiams gyvenimas anglų-amerikonų globoje. Nes visas Berlynas yra tiktai kaip saliuokė rytinės Vokietijos plote, kur įsteigė Demokratinė Respublika.

Rytų ir Vakarų Vokietijos Plotai ir Gyventojai

Berlin. — Sovietinėje žinyboje esanti rytinė Vokietija, kur dabar įsteigė Demokratinė Vokiečių Respublika, turi 41,390 ketvirtinų mylių plotą su apie 20 milijonų gyventojų. Amerikonų, anglų ir francūzų kontroliuojamoje vakarinės Vokietijos "valstybėje" yra 94,739 ketvirtinai mylios plotas ir 47 milijonai gyventojų.

31 Šalis Susitarė Muitus Numušti

Geneva. — Jungtinės Valstijos, Anglija, Francija ir 28 kiti kraštai susitarė numušti muitinius mokesčius už dirbinių ir produktų įgabenimus iš vieno krašto į kitus.

Iš laidiškų rytinių demokratijų tiktai Čekoslovakija dalyvavo konferencijoj dėl muitų nupiginimo tarpasav. prekyboje. Konferencija įvyko Anecy, Francijoj.

Washington. — Jungtinių Valstijų vyriausybė tikisi, jog abipusiskas muitinių mokesčių numušimas padės daugiau svetūr paduoti tokių amerikinių produktų kaip grūdai, medvilnė, tabaka, žibalai, gazolinas, mašinos, judamieji paveikslai ir įvairūs fabrikiniai dirbiniai.

Washington. — Valdžia žada paveikti streikuojančius plieno darbininkus, kad taikytųsi su kompanijomis.

Milwaukee, Wis. — W. E. Skiba, 26 metų, prisipažino, kad pirm 15 metų nuskaudino du vaikus.

Chicago. — Smarkus pypkorius Wm. Williams su-laukė 110 metų amžiaus.

DEMOKRATINĖS VOKIEČIŲ RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

Berlin. — Vokiečių Liaudies Taryba, tapus Demokratinės Respublikos seimu, vienbalsiai išrinko respublikos premjeru socialistų vadą Otto Grotewohlą.

Pranešama, jog seimas pirmadienį išrinko komunistu vadą Wilhelma Piecką laikinuju respublikos prezidentu.

Grotewohl ir Pieck yra socialistinės Vienybės Partijos (socialistų - komunis-

tų) pirmininkai. Grotewohl nominuoja kandidatus į ministrų kabinetą. Juos tvirtins Liaudies Seimas šį trečiadienį.

Dienraštis Taeglich Rundschau, sovietinės kariuomenės organas Berlyne, leidžiamas vokiečių kalba, pareiškė, kad Demokratinė Vokiečių Respublika turės savarankišką, nepriklausomą politiką santykiuose su kitomis valstybėmis.

Patys amerikonių pareigūnai pripažįsta, kad vakariniam Berlynui reikės 250 milijonų dolerių pagalbos, norint atgaivint jo pramonę.

(Pasirodo, kad anglai-amerikonai, lėktuvais gabendami reikmenis vakariniam Berlynui, nesugebėjo aprūpinti jo reikalų, kaip gyvėsi.)

Rytinė Berlyno dalis yra sovietinėje žinyboje.

Hong Kong. — Tūli Kinijos tautininkų generolai kaltina Čiang Kai-šeką, kad jis užgrobė aukšą ir dolerius, o armija jau 2 mėnesiai negauna algos.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays, Mondays, and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. Tel. Stagg 2-3878

President, GEORGE WARES: Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Jau ir Plechavičius Jiems Anti-Nacis!

"Generolas Povilas Plechavičius, buvęs Lietuvos kariuomenės vyriausias vadovas ir karo metu pagrindinio judėjimo Lietuvoje vadovas... atvyko į šią šalį..." Jį čion parsikvietė National Catholic Welfare Conference (Nationalė Katalikų Gerovės Konferencija).

Kas gi šis Plechavičius? Kokio pogrindžio jis vadovas?

Nedaug yra lietuvių, kurie nebūtų girdėję apie šį žiaurų lietuvių tautos priešą, apie šį fašistą, smetonininką, naci, tarnavusį Hitleriui sunkiausiomis lietuvių tautai ir Amerikai dienomis karo metu.

1926 metais, fašistinio smurto dienomis, kai Smetonos klika taškė liaudininkų-socialdemokratų vyriausybę, Plechavičius buvo vienas aršiausių Smetonos smogikų, puolusių tuomet Lietuvos darbininkus ir kiekvieną pažangesnią partiją.

Smetonininkas - fašistas Plechavičius ir Grigaliūnas, tuomet buvo dideli vyrai Lietuvoje. Jie gi "išgelbėjo Lietuvą nuo patapimo sovietine respublika!..."

Lobo tuomet visi fašistai valdininkai, lobo generolas Plechavičius, kurį žmonės vadino Skurlupskiu — žmonių skūrų lupėjus!

Visokiems liaudies priešams tuomet Lietuvoje prasidėjo tikrai geras gyvenimas!

Bet dar šlykščiau save Plechavičius lietuvių tautai atsierekomendavo antrojo pasaulinio karo metu.

Atsimename, jis organizavo Lietuvoje jaunus vyrus, mierydamas juos pasiūsti frontan hitlerizmui ginti. Jis padėjo Hitlerio govedoms mėsinėti lietuvių tautą, kovoti partizanais ir visus, kurie priešinosi vokiškesiems okupantams.

Jei ne sukilimas, pasipriešinimas, kurį atliko Plechavičiaus organizuojama rinktinė, daug Lietuvos jaunų vyrų būtų žuvę fronte, ginant bestijiską hitlerizmą.

Kaip matome, Plechavičiui nereikėjo veikti pogrindyje, — jis veikė atvirai, legaliai, — išvien su naciais!

Tik tuomet, kai Raudonoji Armija pradėjo Lietuvą laisvinti, kai ji pradėjo taškyti hitlerines govedas, Plechavičius dūmė į Vokietiją.

Vokietijoje būdamas, jis dar nepametė vilties, kad jam teks smaugti lietuvių tautą; jis dar aštrino ten savo dantis ir nagus. Jis sakė savo pasekėjams: neužilgo Amerika pradė karą prieš Tarybų Sąjungą, na, ir atomo bomba jos miestus ir žmones sunaikins, o tada mes grįžtame Lietuvon ir vėl viešpatuojame, tik, žinoma, žiauriau, kaip 1926 metais arba 1941-45 metais.

Mums tūli dipukai pasakoja, jog Plechavičius taip buvo tikras, kad jam teks Lietuvon neužilgo grįžti su fašistinėmis govedomis ir engti Lietuvos liaudis, kad jis net buvo nustatęs laiką, kada tai bus. O jei iki to laiko jie negrįšią į Lietuvą "pergalėtojais", tai Plechavičius žadėjo atiduoti jiems savo... nusususią barzdą!

Nusikirtasis grįžimui laikas atėjo ir praėjo, Plechavičius suso drauge su savo barzda, ir Lietuvon negrįžo. Netenka nei sakyti, jei šis lietuvių tautos priešas būtų Lietuvon sugrįžęs, jis būtų atiduotas teismui. Mums rodo, jog Tarybų Lietuvių Plechavičius yra karo kriminalistų saraše.

Dabar šis generolas be armijos atvyko Amerikon. Globoja jį katalikų organizacija — koks baidus pažėminimas katalikų tikybai ir kiekvienam padoriai katalikui!

Atvyko jis čia, kaip anti-nacis! Komercinė spauda rašo apie jį, kaip apie lietuvių tautos draugą!

Atvyko Plechavičius ne biednas; važiuos tiesiog į Ohio valstiją, kur laukia jo farma!

Socialistai, liaudininkai, kuriuos jis 1926 metais glostė fašistiniu bizūnu, tyli, kaip burnoje vandens prisigėrė, ir skaito Plechavičių demokratu!...

Mes prašome tuos žmones, kurie gerai pažino Plechavičių Lietuvoje ir Vokietijoje, parašyti Laisvėi savo pritarimą iš skurlupskio veiksmų.

Ne Pagerino, Bet Pablogino.

Kanadiškis Liaudies Balsas rašo:

"Darbietiška Britanijos valdžia manė, kad ji panaikins visas savo bėdas nuvertindama savo pinigus. Ji davė didelį suolį, numušdama sterlingų svorą ant 30 nuosimčių. Jai atrodė, kad tokiu būdu ji atidarys placias duris savo prekėms į visas šalis. Bet iš to didelio debesio buvo labai maža lietaus.

"Nespejo aplėkti pasaulį žinia apie svoro nuvertinimą iki \$2.80 (buvo \$4.03), kaip pasklido žinios, kad ir kitos šalys nuvertina savo pinigus. Šiuos žodžius rašant, jau 24 šalys yra nuvertinusios savo pinigus. Tokiu būdu, britai vėl atsirado tenai, kur jie buvo. Atrodė, kad mažai ką peš ir Amerikoje. Veikiausiai jų prekės nebus daug pigesnės Amerikoje. Kanadoje jau viešai kalbama, kad daug britų prekių paliks prie senų kainų. Vietiniai gamintojai nenori konkurencijos.

"Britų valdžia, duodama vadovybę numušimui pinigų vertės, puikiai pasitarnavo fabrikantams ir monopolistams. Nuvertinimas pinigų yra didžiausias darbininkų algų nukupojimas, ypač tose šalyse, kurios daug importuoja. Britanijoje, Kanadoje ir kitose šalyse, jau dabar

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

PROF. LASKI APIE ATOMINĘ BOMBĄ

New York "The Daily Compass" idėja korespondencija iš Londono nuo prof. Harold J. Laski, kuris skaitomas Anglijos kairiuoju darbiečiu. Jis save vadina socialistu. Jis patiekia savo nuomonę apie atominės bombos likimą po to, kai Londonas ir Washingtonas paskelbė, kad esą jau ir Tarybų Sąjunga turi pasigaminus atominę bombą.

Prof. Laski sako, kad ši žinia tiek pat supurtė anglus, kaip ir pinigų nuvertinimas. Nors Anglijos valdovai tyli, bet žmonės yra labai susirūpinę. "Atominėse ginkluose lenktynės apart visko kita", jis rašo, "nueitų labai toli prie su naikinimo jau ir taip mažai palikusio pasitikėjimo taika pasaulyje. Dabar yra laikas išbandyti progą dėl susitaikymo. Nelaikas dabar praleisti tą progą."

Laski rašo, kad "London Times" idėja sovietinės žinių agentūros Tass bendradarbio Rothsteino laiškas apie atominės bombos kontrolę. Rothsteinas išdėsto, kokiomis sąlygomis Sovietai sutiktų kontrolę įvesti. Jie nori, kad ranka ranson eitu du žygiai: uždraudimas atominės bombos vartojimo ir sunaikinimas esamųjų bombų, ir įvedimas tarptautinės kontrolės ant atominės energijos. Kontrolės komisija turėtų pilną teisę praveisti inspekcijas kiekvienoje šalyje, net jei jos šalies atstovas komisijoje balsuotų prieš inspekciją.

Tai kame skirtumas tarp Sovietų programos ir tos programos, kurią siūlo Amerika ir Anglija?

Skirtumas, sako Laski, yra tame, kad anglų ir amerikiečių planas reikalauja tarptautinei komisijai pavesti visą atominės energijos gamybą, tai yra, kad ne tik žalią medžiagą, bet kad ir fabrikai, kurie gamina atominę energiją, priklaustų tarptautinei komisijai, būtų jos nuosavybė.

Reikia atsiminti, kad tokia tarptautinė komisija susidėtų iš atstovų nuo įvairių šalių, panašiai taip, kaip šiandien yra sudarytos visos Jungtin. Tautų Komisijos.

Tai reiskia, sako Laski, kad toje komisijoje didelė dauguma būtų kapitalistinių kraštų atstovai. Jie visuomet nubalsuotų prieš socialistinių kraštų interesus. Ar gali su tokia propozicija sutikti Sovietų Sąjunga? Aišku, jog negali.

KOUNSILMANO DAVIS PRAKALBA

Spalio 5 dieną iš stoties WMCA per radiją kalbėjo New Yorko Miesto Tarybos narys Benjamin J. Davis. Tai buvo nepaprasta pra-

kyla kainos visų amerikon. gaminių. Atminkit, kad Kanada importuoja iš Jungtinių Valstijų už \$2,000,000,000 metų. Kanados žmonėms reiks sumokėti už tas prekes \$200,000,000 daugiau. Kanados doleris nuvertintas 10 nuosimčių. Britų svaras nuvertintas 30 nuosimčių. Reiskia, britų darbininkui reiks mokėti visu trečdaliu daugiau už amerikiečių prekes.

"Jungtinių Valstijų kapitalistams, iš kitos pusės, didelis palengvinimas. Jie dabar galės daug pigiau pirkti sau reikalingas medžiagas visose tose šalyse, kurios nuvertino pinigus. Kas liečia konkurenciją iš britų ir kitų šalių, amerikiečiams nėra reikalo bijoti jos, nes ji turi Māršalo planą, kuris neklaušia, kieno prekes nori pirkti. Patys britai, kurie davė vadovybę pinigų nuvertinime, negali pirkti kur jie nori.

"Galutinio išvado galima pasakyti, kad britų darbietiška valdžia davė vadovybę darbininkų algų nukupojimui visose šalyse. Ką darbininkai iškovojo per sunkias kovas, dabar buvo atimta vienu pasimojimu."

kalba. Tiesa, joje Davis agitavo už savo kandidatūrą trečiam terminui į Miesto Tarybą, bet joje jis trumpai išdėstė tokius faktus, kuriais reikia kiekvienam amerikiečiui susirūpinti.

Reikia žinoti, kad kounsilmanas Davis yra Komunistų Partijos narys, komunistų tikietu išrinktas į Miesto Tarybą ir yra vienas iš vienuolikos vadų, kurie yra New Yorko federaliniame teisme prieš teisėją Medina teisiami. Todėl šis didelė dalį savo prakalbos ir pašventė tai bylai, nes jos reikšmė labai svarbi visai Amerikai. Jis tą visą bylą pavadino fantastiška byla ir sakė:

"Fantastiška todėl, kad pirmu sykiu per 150 metų mūsų Amerikos istorijoje yra bandoma teismo keliu politinę partiją padaryti nelegališka.

"Per devynis mėnesius buvo valdžios prokuroro paroduoama šnipai, policijos agentai ir šnipai, kurie liudijo, kad mes, komunistai, mokėme ir skelbėme istorinį marksistinio socializmo mokslą. O tas, sako valdžia, reiskia tą patį, kaip mokymą ir skelbimą spėka nuverstį mūsų valdžią!

"Valdžia nekalina mus, kad mes būtume darę suokalbi arba ėmę žygių spėką ir prievarta nuverstį valdžią. Ne, taip nekalina. Ji tik kaltina, kad mes, komunistai, mokėme ir skelbėme tam tikras idėjas, kurios randasi tūlose knygose, kurių tarpe randasi ir šimto vienerių metų amžiaus Komunistų Manifestas. Beje, visos šios knygos viešai platinamos visose mūsų kolegijos ir bibliotekose, jų tarpe ir paties Kongreso bibliotekoje!"

"Paimkime mano paties reikalą", sakė Davis. "Štai aš esu miesto kounsilmanas, per du sykiu išrinktas Manhattan pavieto žmonių ir mūsų miesto įstatymų leidimo įstaiga. Mano rekordai yra vieši. Aš esu pasakęs tuzinus prakalbų ir parašęs tuzinus straipsnius per apie aštuoniolika pastutinių mano gyvenimo metų.

"Ar valdžia gali surasti nors vieną mano prakalbą, arba nors vieną mano prakalbą, kurioje aš bučiau skelbęs spėką nuverstį mūsų valdžią? Ji negalėjo parodyti. Jeigu būtų galėjęs, tuojau būtų patiekus džūnrei. Bet nepateikė. O nepateikė todėl, kad negalėjo. O negalėjo todėl, kad nesiranda nė mažiausio tokios rūšies parodymo.

"Kaip tik priešingai: Visą savo suaugusį gyvenimą aš pašvenčiau kovai kaip tik prieš tuos, kurie vartoja spėką ir prievartą prieš mano žmones, prieš negrus, ir prieš visus darbo žmones. Visas mano gyvenimas yra paaukotas kovai prieš linčinius, prieš kukluskus, prieš siaurapročius ir sinagogų niekintuosius, prieš tuos, kurie skelbia džimkroizmą, anti-semitizmą, anti-katalikizmą. Mano gyvenimas paaukotas kovai prieš tuos, kurie norėtų įtraukti mūsų šalį karan už pelnus. Mano gyvenimas paaukotas kovai prieš didžiuosius trustrus, kurie norėtų sutruškinti organizuotą darbininkų judėjimą.

"Jei jau šis teismas yra įrodes, tai reiškia, kad ne komunistai skelbia ir moko erą, o valdžia spėką ir prievartą mūsų šalyje.

"Mes, komunistai, tikime į demokratiją ir giname ją — platesnę ir gilesnę demokratiją. Mes stojame už Konstituciją ir Teisų Bilių. Mes stojame už kiekvieną tvarkingą socialinio progreso metodą.

"Bet valdžia nenorėjo tai visą išgirsti. Pasirem-dama visokiais reakcioniais, kaip potvarkiais, ji desperatiškai stengėsi tos tiesos neįleisti į teismo rekordus. Ji nori, kad džūnrei neišgirstų šios didžios, šviesios tiesos."

Kaip jau žinoma, Davis reikalavo, kad teisėjas Medina leistų jam pačiam pasibaigus liudininkų parodymams pasakyti už save paskutinę prakalbą. Bet valdžios prokuroras tam griežtai pasipriešino ir teisėjas Medina palaikė prokuroro pusę. Vadinas, žmogus apkaltintas, prieš jį buvo patatyta daugiau kaip tuzinams provokatorių ir šnipų, tačiau jam burna užčiaup-ta, jam nevalia save apginti, atmušti tų liudininkų užmetimus!

Davis sako, jog tai negirdėtas teismų istorijoje dalykas. Iki šiol kiekvienas teisiamasis, kiekvienas kaltinamasis, jei tik jis norėjo, turėjo teisę save apsiginti, tarti paskutinį žodį prieš džūnrei. Nors tokią teisę kiekvienam kaltinamajam aiškiai garantuoja konstitucija, bet šiame atsitikime teisėjas Medina nesisikaito su konstitucinėmis kaltinamųjų teisėmis.

Todėl Davis savo prakalboje pareiškė:

"Aš sakau, kad šis žygis yra priešingas Konstitucijai.

"Aš sakau, kad šis žygis yra nelegališkas.

"Aš kaltau, kad šis žygis atima iš manęs teisę į besaliską teismą.

"Aš kaltau, kad šis žygis yra pasikėsinimas ant kiekvieno žmogaus teisės apsiginti taip, kaip jis išmano ir pasirenka."

RIEBŪS BANKŲ PELNAI

Washington. — National Bankai Jungtinėse Valstijose gavo \$378,000,000 gryno pelno per pirmąjį 1949 pusmetį, tai yra, 23 milijonais dolerių daugiau, negu per tą patį 1948 pusmetį.

Lie Sako, Jungt. Tautos Neseimams Maskvoj

Lake Success, N. Y. — Generalis Jungtinių Tautų sekretorius Trygve Lie sakė reporteriams, kad Jungt. Tautų seimas 1953 m. nebus Maskvoje laikomas, nors Andrius Višinskis, užsienio Sovietų ministras, išsireiškė, jog tas seimas galėtų Maskvoje įvykti.

UŽ ŠVIESIĄ ATEITĮ

Visus LLD Narius Kanadoje ir JAV

Kol šie žodžiai per spaudą jus pasiekė, visi Lietuvių Literatūros Draugijos nariai Kanadoje būsite gavę po du egzempliorius brošiūros "Už šviesią Ateitį."

Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados kuopų atstovų suvažiavimas, kuris įvyko rugsėjo 3 ir 4 dd., Toronto mieste, Kanadoje, kaip matėte spaudoj ir, neabejotina, girdėjote iš savo delegatų raportų, buvo brandus, visapusiai pasekmingas. Praėjo geriausioji nuotaikoj, padarė daug naudingų tarimų. Pats suvažiavimas, diskusijos ir nutarimai rėmėsi, pagrindiniai, ant trijų raportų-pranešimų, būtent, Kanados Veikiančio Komiteto organizaciniais reikalais raportas; Z. Janausko pranešimas "Už šviesią Ateitį," kuriame jis smulkiai analizuoja Kanados socialę, ekonominę ir politinę padėtį ir jos rolę tarptautinėje padėje, taipgi kiek paliečia Tarybų Lietuvą, jos priešus ir mūsų santykius su ja, padarydamas atitinkamas išvadas, kaip turi orientuotis visais klausimais mūsų Draugija, jos nariai; ir K. Kilikevičiaus pranešimas "Karo Nuostoliai Žmonijai", kuriame, detalai, pasivadodamas oficialiais statistiniais daviniais, jis nurodo, kokius baidus nuostolius gyvybėmis, ekonominiams ir kultūriniai karai neša žmonijai, kas karus ruošia ir prie jų veda ir kaip mūsų Draugija galėtų prisidėti savo darbais prie tų žmonių, kurie darbuojasi, kad karų daugiau nebūtų, kad pasaulyje viešpatautų pastovi taika.

Kadangi šie pranešimai svarbūs savo turiniu, reikšmingi mūsų Draugijos darbais, todėl suvažiavime kilo mintis, kad jie neatsidurtų vien tik į suvažiavusių delegatų ausis, bet kad pasiektų visus mūsų Draugijos narius ir kiek galima daugiau visų Kanados lietuvių. Tuo vadovaujantis buvo nutarta ir LLD Kanados Veikiantis Komitetas įgaliotas išleisti juos brošiūros formoj.

Klausimas, kaip pasiekti visus narius? Veikiantis Komitetas priėmė išvados, kad geriausia, tai pasiūlyti visiems nariams po du egzempliorius, o šeimos, dviem nariams ar daugiau, tris egzempliorius. Mes manome, kad kiekvienas narys (o jei su šeima, tai visa šeima) turėtų turėti vieną brošiūrą sau, o po vieną,

kiekvienas narys-ė išplatinti - parduoti. Tai labai smulkutė pareiga. Pasitiki-me, kad ją pasistengsite visi nariai atlikti.

Kaip matote, brošiūros kaina 25 c. Tačiau ši brošiūra išleista ne pelno tikslu, todėl nė vienas narys neturi jaustis, kad čia naudojama prievarta. Mes pasiuntėme visiems nariams ir pilnai pasitikime, kad nuosirdūs Draugijos nariai ir simpatikai laisvai, savanoriškai įsipareigojimu įvertinę brošiūros reikšmę ir už ją atlygins ar paaukos padengimui išleidimo brangių išlaidų.

Platinimui, jei turėsite noro, nebus sunku. Mes kartais sutinkame lietuvių, kurie sakosi priešingi mūsų organizacijai. Kiti mūsų Draugiją peršilstato sau kaip kokį baiduną ir už tai jos vengia. Pasiūlykite tokiems žmonėms įsigyti brošiūrą, lai pasiskaito, susipažįsta su mūsų Lietuvių Literatūros Draugija, su jos tikslais, siekais ir troškimais.

Jei kartais kurie turėtų mėt perspektyvų išplatinti daugiau, kreipkitės pas savo kuopos sekretorių ar tiesioginiai į KVK, jums bus prisiūsta.

Atsilyginimui už brošiūrą pinigų ar aukas irgi galite perduoti savo kuopos finansų sekretoriui, arba pasiūsti tiesioginiai Kanados Veikiančiam Komitetui.

JAV Nariams

Mes pasiuntėm ir į Jungtines Amerikos Valstijas Lietuvių Literatūros Draugijos kuopoms po kelias kopijas. Mes manome, kad brošiūra lygiai yra svarbi ir JAV, kadangi, nors brošiūroje nagrinėjami Kanados lietuvių reikalai ir uždaviniai, bet joje liečiami taipgi ir tarptautiniai politiniai klausimai, kaip kad karo pavojus ir taikos klausimas ir kt.

Todėl pažangūs JAV lietuviai, dienraščių "Laisvės" ir "Vilnios" skaitytojai, įsigykite kanadiečių išleista brošiūrą "Už šviesią Ateitį." Kreipkitės į savo kolonijoje gyvuojančios LLD kuopos valdybą, ar tiesioginiai į LLD Kanados Veikiantį Komitetą. Jums asmeniniai ar platinimui, su mielu noru brošiūrą prisiūsime.

J. Lesevičius,
LLD K.V.K. Sekretorius,
P.O. Sta. "D." Box 44,
Montreal 22,
Que., Canada.

Federalis tarpininkas Cyrus S. Ching (viduryje) pasitaria su Philip Murray ir plieno fabrikantu Benjamin Fairless. Apie pusę milijono darbininkų sustreikavo firmoms atsisakius įsteigti unijos gerovės fondą.

AR BUVO ATOMINĖS JĖGOS SEKRETAS, IR KAS JĮ ATRADO?

Prez. Trumanas, pirm. poros savičių nugalėdinto amerik. atom-bombų fahatikus, viešai paskelbdamas, kad "suzinota, jog Sovietų Sąjungoje įvyko atominis sprogdymas."

Trumanas pavėlavo bent dvejiems metams, nes Sovietų ministras Molotovas ir Višinskis 1947 m. įspėjo Ameriką, jog Sovietų Sąjungai tada žinojo, kaip gaminti atominę bombą.

Tuomet Washingtono politikai tik ranka numojo į Sovietų ministrų pareiškimus. Jie pranašavo, kad praėjus dar 5 iki 10 metų, iki Sovietai atrastų atomų bombos "sekretą".

Dabar gi tie politikieriai, persigandę, kad ištruko atominių ginklų monopolija iš jų rankų, išradinėja naujas priešsovietines pasakas.

Demokratas senatorius McMahon, Kongreso atominės jėgos komisijos pirmininkas, Washington, spėlioja, kad sovietiniai šnipai 1942-43 metais išgavę atomų jėgos sekretus ir perleide juos Maskvai. Todėl, girdi, rusai taip greit pasigamino atominę bombą.

Mokslinis New Yorko Times rašytojas Wm. Lawrence stebėjosi, jog Sovietai 3 metais anksčiau išvystė atomų bombą, negu jis ir kiti "žinovai" pranašavo.

Vokiečių Garbintojai, Rusų Žemintojai

Komerciniai Amerikos laikraščiai, radijai, generoliai ir kiti Sovietų neigėjai ėmė pasakoti, kad rusų šnipai imti vokiečiai mokslininkai išmokinę Sovietus atominę

bombą padaryti. Tie pasakoriai užmiršo amerikonių ir holandių parašytas po karo knygas, kurios parodo, kaip nacių mokslininkai klydo, darydami nevykusius bandymus išrasti atominę bombą karo metu.

Cia taip pat galima būtų užklausti:

Jeigu vokiečių smegenys tokios geri, o sovietinių žmonių prasti, tai kodėl kariškai amerikonių inžinieriai pripažino, jog Sovietų patrankos, taškai, kulkosvaidžiai, šautuvai ir rakietiniai mūšio pabūklai buvo geresni negu vokiečių? Kartie katruos, pagaliaus, sumušė, ar vokiečiai Sovietus, ar Sovietai vokiečius?

Politikieriai Patys Nežino, Ką Šneka

Kuomet senoviški advokatai, demokratai ir republikonai senatoriai ir kongresmanai pasakoja, kad Sovietų Sąjunga išgavus atominius Amerikos sekretus, jie iš tiesų nežino, ką šneka. Nes nebuvo ir nėra tokio dalyko, kaip atominis sekretas.

Daugelio įvairių tautų mokslininkai pasidarbavo kaip atomų sudėties atradėjai ir pradiniai atominio branduolio skaidytojai.

Prancūzas Bacquerel ir kitas prancūzas Pierre Curie su savo žmona lenke pirm 1905 metų atrado ir parodė, jog Clemento radiuometo atomai nėra amžini, bet palaipsniui "sproginėja", gamtiniai paluosuodami atominę jėgą. Iš to sekė iš-

vada, kad galima bus sušaldyti ir tūlių kitų atomų elementus.

Eisteino Atradimas ir Kitų Mokslininkų Darbas

Vokietijos mokslininkas Albertas Eisteinas (žydų tautybės) 1905 metais su-rado ir paskelbė taisyklę, kiek jėgos išsivystys, jei bus sušaldyti visi atomų branduoliai bet kokiame medžiagos gabale.

Japonų mokslininkas Nagaoaka teoriniai parodė, jog atomas susideda iš branduolio ir lekiančių aplink jį elektronų. Anglų fizikas Rutherford jau 1919 metais laboratorijoje skaldė atomų branduolius.

Joliot - Curie, komunistas, prancūzų atomistas, savo bandymais padėjo anglui Chadwickui atrasti neutroną, tai yra, tokią atomo branduolio dalelę, kuri neišleidžia nei pozitvės (pliusinės) nei negatyvės (minusinės) elektros. taigi yra neutrali, "bepusika".

Tuo pačiu laiku darė atomų skaldymo bandymus laboratorijoje vokiečiai, rusai, danai ir kiti tautų mokslininkai.

1939 metais vokiečiai Hahn ir Strassmann sušaldė tam tikroje mašinoje uranumą num. 235 į skirtingus elementus, bet patys dar nežinojo, kas atsitiko. T a t a i išaiškino jų padėjėjas Lise Meitner, kuri buvo jau pabėgusi nuo nacių persekiojimo į užsienį.

Kas Dėl Sumanymų dėl Atomų Bombos

Albertas Eisteinas, pabėgęs nuo Hitlerio į Jungtines Valstijas, suprato, kad iš uranumo num. 235 galima atominę bombą pagaminti. Tai Eisteinas ir priragino prezidentą Rooseveltą pradėti atominės jėgos išvystymą kaip naują

ginklą pergalingai karui baigti.

Medžiagos paruošimui atominėi bombai Amerikoje darbovisi italas Enrico Fermi, vengras Szilard, anglai, kanadiečiai ir kiti tautų mokslininkai, jų tarpe ir rusas — pačiose Jungtinėse Valstijose.

Daugmeniškam atomų branduolių skaldymui, var-tojant neutronus kaip "kul-kas," reikėjo sulaukyti neutronus nuo per didelio greičio, ir komunistas Joliot-Curie, dabartinis Joliot-Curie, dabartinis Joliot-Curie valdžios atominės jėgos direktorius, atrado, kad sunkusis vanduo geriausiai su-turi neutronus nuo netinka-mo smarkumo.

Sunkiojo vandens molekuloje elementas hydroge-nas yra antra tiek sunkes-nis, negu paprasto vandens molekuloje. Bet sunkiojo vandens gaminimas yra lė-tas ir painus darbas. Todėl griebtasi skirtingo neutro-nų apstabytojo.

Urminio atomų skaldymo bandytojai Chicagoje, Vol-ner ir Wilson iš pradžių vartojo rusų fizikų patari-mą — naudoti metalą be-ryllį kaip neutronų lėtin-torį. Beryllis tam reikalui ti-ko, bet sunku buvo gana daug beryllio gauti. Todėl neutronų apstabydymui buvo parinktas grafitas, kurio daug daugiau yra Amerikos žemėje.

Taip ir buvo pastatyta Chicagoje slapta plutoni-umo krosnis, kuri perdirbo mišrųjį, "tingųjį" uraniu-mą į sprogstanciąją atomi-nės bombos medžiagą plu-toniumą. Ir tai pasirodė daug sėkmingesnis ir piges-nis atom-bombai medžiagos paruošimas, negu visi kiti bandymai.

Amerikiniai Atomistai
Čia nėra mėginama pa-gėzinti amerikinius atomi-

stus, o tik nurodoma tiesa, jog kitataučiai mokslininkai nuveikė bent tiek, kaip amerikoniai, tyrinėdami at-omo branduolį ir išrasdami atominės jėgos išvystymo būdus.

Kas liečia amerikonus, atominiais darbais pasižy-mėjo kalifornietis prof. Lawrence, prof. Oppenhei-mer ir čekiečiai mokslininkai Haroldas S. Allison, nekalbant apie eilę kitų ga-bių amerikinių atomistų.

Sinchrononas

Prof. Lawrence pasarsė-jo kaip inžinierius ciklotro-nų, tai yra, tam tikrų elek-tro-magnetinių masinių at-omų branduoliams skaldy-ti.

Sovietų gi mokslininkas Veksler 1945 metais išrado sinchrononą, dikčiai pagerintą atomų skaldymo mašiną. Apie Vekslerio išradimą tada rašė amerikinės General Electric kompanijos leidinys "Atomic Artillery", "Science News Letter" ir kiti moksliniai amerikiečių žurnalai. Jie pranešė, jog apie tą patį laiką ir vienas atominis Amerikos mokslininkas savaran-kiškai suplanavo sinchro-toną, nežinodamas apie so-vietinį išradimą; bet pripa-žino, jog sovietinėje spa-u-doje keliomis savaitėmis pirmiau buvo aprašytas Vekslerio išradimas, negu Jungtinėse Valstijose buvo paskelbta žinia, kad ir a-merikonas padarė panašų atradimą.

Ka Amerikos Mokslininkai Sako Apie Rusus

Čikagietis prof. Haroldas Urey 1946 metais rašė:

"Jeigu jūs žinotumėt, kaip mokslininkai žino, kad rusų moksle darbuojasi kai kurie geriausi pasaulyje mokslinių smegenų šian-dien, tai suprastumėte, kad rusai neužilgo bus ir atominės bombos meistrai."

Chicago's Universiteto pirmininkas Robertas Hut-chins sakė:

"Rusijoj yra ne mažiau kaip 27 pirmosios rūšies at-ominiai fizikai, atomų branduolių žinovai, ir ne mažiau kaip 700 universi-tetų. Suprantant, jog kiekvienas universitetas turi bent po vieną gabų atomi-nį mokslininką, tai Rusija tu-ri puikų mokslinį štabą."

Praeitą savaitę New Yorko Daily News užklausė a-merikiečius atomistus pro-fesorių Haroldą Urey ir Harrisoną Browną, ar jie sutinka su jankių generolo Walterio Bed. Smitho pa-reiškimu, kad dar, girdi, praėjus 10 metų, iki rusai galėsia daug atom-bombų pasigaminti.

Prof. Urey, Chicago's U-niversiteto atominio sky-riaus galva, atsakė:

"Smithas visai nežino, a-pie ką kalbās. Mes pirmiau darėmė klaidą, spėdami, kad rusai tik už 5 metų pasigamins pirmąją atominę bombą. Taigi nedarykime antros klaidos, būk rusai nepajėgs paspartinti ato-minių bombų darymą."

Prof. Brown, vienas bu-vusių amerikinių atom-bombos gaminimo direkto-rių, atsakė į N. Y. Daily News klausimą (spalių 8 d. šiemet):

"Mes pilnai galime tikė-tis, jog Rusija per seka-muosius dvejus metus pasi-gamins didoką skaičių ato-minių bombų."

Periodinė Mendelejevo Lentelė

Rusas Dimitrius Iv. Men-

delejevās (gyvenęs 1834-1907 m.) išdirbo periodinę elementų lentelę. Toje len-telėje jis iš anksto nurodė, koki elementai dar bus at-rasti, api kuriuos tada ne-buvo žinoma. Tokiu būdu Mendelejevās padėjo moks-linį pamatą ir, tyrinėji-mams, privedusiems prie naujų elementų atradimo, iš kurių išvystoma atominė jėga. Apie Mendelejevą ir periodinę jo lentelę galite rasti visuose mokykliniuose chemijos vadovėliuose.

Jau pirm pastarojo karo D. V. Skoblecinas su savo bendrais sovietiniais moks-lininkais skaldė visatiniais (kosminiais) spinduliais at-omus gyvsidabrio ir tūlių kitų metalų. Visatinuose gi spinduliuose yra milijonus kartu daugiau smarkumo, negu pasidaro iš atomo branduolio suskaldymo.

Atominio Mokslo Istaigos Sovietuose

Jau 1932 metais Sovietų Sąjungoj veikė bent trys didelės mokslo istaigos, ku-riuos ryžtingai tyrinėjo ato-minių branduolių "slaptys-bes," būtent — Valstybinis Radiumo Institutas ir Fizi-nis - Techninis Institutas Leningrade ir Fiziniai - Techniniai Institutas Char-kovje.

Ivanenko — Atomų Sudė-ties Išaiškintojas

Amerikinis "Life" žurna-las andai išspausdino gra-žius paveikslus ir braiži-nius, parodančius atomų sudėtį. Juos išspausdino ir amerikini. McGraw Hill lei-tas (Tas 5-tam pusl.)

Atkastas Chorezmo Palocius

Sovietų mokslininkai - ar-cheologai atkasė senovinių Chorezmo valstybės karalių palocių Toprak-Kaloje, vidu-rinėje Azijoje. Tas palocius buvo pastatytas daugiau kaip pirm 2,100 metų, bet amžiams beinant giliai ap-neštas žemėmis.

Vadotaujami profeso-riaus S. Tolstovo, mokslininkai atrado palociuje puikios lekcijų įvairius dar-bus, negu pirm Antrojo pa-saulinio karo.

Žemdirbystės departmen-tas Washingtono apskai-čiuoja, kad šiemet žemės ūkiuose - farmose dirba po 19 asmenų iš kiekvieno šimto, žmonių. Prieš Antrąjį pasaulinį karą farmose dir-bo 23 žmonės iš kiekvieno šimto.

Rašoma, kad indijonų rasės žmonių viso yra 1 mi-lionas, 500 tūkstančių. Jungtinėse Valstijose šiuo laiku gyvena 846 tūkstan-čiai indijonų.

Vokietijoj yra nedidelis miestas vardu Weimar. Se-niaus daugelis jį vadinda-vo "poetų miestu." Jame gyveno tokios garseybės, kaip didieji vokiečių poetai Goethe ir Schiller, ir beveik 40 metų jame gyveno pa-sauliniai garsūs muzikos kompozitorius Franz Liszt.

Kazys Bevardis.

kt. Tie dirbiniai ir dailės kūriniai yra bent iš trečiojo šimtmečio pirm šios krikščionių gadytės.

Sovietiniai mokslininkai jau nuo 1937 metų tyrinėja plotą, kur buvo ta seno-vinė Chorezmo karalija, gy-vavusi ir klestėjusi nuo 6-jo amžiaus pirm krikščio-nių gadytės iki 6-jo mūsų gadytės šimtmečio, tai yra, viso dvyliką šimtų metų, kaip rodo atkasti dokumen-tai.

Tyrinėtojai atrado ir 200 kitų Chorezmo miestų, miestelių bei sodybų.

Minimi dokumentai liu-dia, jog Chorezmo karali-joj buvo gana aukštai išsi-vysčiusi kultūra ir civili-zuotas gyvenimas.

Tatai sumušė angli-ame-rikonų mokslininkų tvirtini-mus, kad ju neigiama "mongoliška" vidurinė Azi-ja, oirdi, neturėjus savo kultūros, o tik pasiskolinę iš persų ir kitų vadinamų "ariu" tautų, gyvenusių Artimuosiuose Rytuose, ir iš arabų.

Sovietin. mokslininkai at-radimai irodo, kad pačios "vakarinės" tautos daug ko pasiskolino iš aukštos ir šaunios Chorezmo kultūros, sako profesorius Tolstovas, aprašydamas tuos radinius Sovietų Mokslų Akademi-lankai - seidokai, vilyčios ir jos žurnale. J. C. K.

Trumpos Mokslinės Žinios

Columbijos Universitetas New Yorke pranešė, jog vedrėno (buttercup) gėlės sultys užmuša plaučių uždegimo (pneumonijos) pe-rus.

Anglijos sveikatos minis-terijos daktarai atrado, jog paprastu slovu perai atsi-taiko net prieš 125 laipsniu šaltį žemiau užšalimo punk-to, pagal Fahrenheito ter-mometrą.

Stiklinėse laikomos "au-ksinės" žuvis gali nu-plaukti daugiau, negu 1 amerikine mivla per valan-da, kaip natyrė Toronto Universiteto profesorai.

New Yorko Valstijos Me-dicinos žurnalas rašo, jog kurie žmonės turi skaudu-lins (ulcers) skilvieje, tai kiek patirta, neturi skaudu-lių žarnose, o kurių žarno-se yra skaudulių, tai tu skilviai liuosi nuo skaudu-liu.

Vabzdžių mokslininkas Ralph N. Swain skaičiuoja, kad New Yorko mieste yra apie 2.000 įvairių rūšių vabzdžių, o visame pasaulyje — 650.000 skirtingų rūšių vabzdžių.

Vidutinis vyras nuo atsi-kėlimo iš rvtio iki gulimo vakare sutrumpėja trimis ketvirtadaliais colio, o vidu-

tinė moteris per dieną su-mažėja tiktai pusę colio. Bemiegant per naktį vėl atgaunama paprastas žmo-gaus aukštis.

Turtingiausias Japonijoj perlų kapitalistas K. Miki-moto samdo tiktai moteris narūnes pečiuiams oiste-riams graibyti iš jūrų. Jis sako, moteris po vandeniu gali ilgai išbūti be atsikvė-pimo, negu vyrai.

Kuomet žmonės suser-ga pellagra, tai nustoja jų dantys gedę, kaip praneša Northwestern Universite-tas.

Dveia tiek daugiau nuo vėžio ligos miršta sveika-pročių, negu pamišėlių, kaip atrado Chicago State Hosnital.

Garsioji Mayo Klinika išsiuntinėjo klausimą še-šiem šimtam motinų, koki jų kūdikių papročiai joms nepatinka. 400 mamų at-sakė, kad visi jų kūdikių papročiai geri ir nereikia jiems jokių pataisymų.

ATLANTA, Georgia. — Policija per dvejus metus ieškojo vieno nusikaltėlio ir areštavo jį tik tada, kada jis pasiskelbė, jog kandida-tuoja rinkimams į Georgi-jos valstijos seimelį.

KAZIO BEVARDŽIO MARGUMYNAI

Jungtinių Valstijų inžinierius R. Mason subudavo jo rutulį, kuriuo galės leng-vai išsigelbėti keliaujantieji jūromis. Žmonės nuo skes-tančių laivų.

Tas rutulys pastatytas taip, kad, nežūrint didžiausio jūros bangų, žmonės ja-nie galės per visą laiką iš-silaikyti virš bangų.

Šiemet liepos mėnesį Jungtinėse Valstijose už-baigė medicinos bei chirur-gijos mokslą 5,094 studen-tai, tapdami daktarais. Tai mažiausias tas mokslą bai-gusiųjų skaičius dešimties metų bėgyje.

Masonų organizacija šio-je šalyje turi 3,287,990 na-rių. Panašios masonų orga-nizacijos yra ir daugelyje kitų pasaulio kraštų.

Didžiojo bombanešio, va-dinamo B-36, kubilą (tan-ką) pripildyti reikia 21,116 galionų gazolino; o aliejau-reikia 1,200 galionų.

Apskaičiuojama, kad Jungtinėse Valstijose kas-dien 2,700 žmonių baigia

65 metus amžiaus, t. y., jau turėtų teisę gauti senatvės pensiją. Bet ne visi ją gali gauti. Sau dirbusieji biznie-riai, profesionalai, farma-riai, farmų darbininkai ir daugelis kitų negauna to-kios pašalpos.

Šiuo laiku 59 senatoriai ir 221 kongresmanas yra masonų organizacijos na-riai.

Popierinius pinigus gaminant federalie valdžiai Washington, D. C., vieno dolerio pagaminimas atsie-na 1 centas. Tiek pat lėšuo-ja vienlentės 10,000 dolerių "būnaškos" pagami-nimas. Tai didžiausia vieno popierinio pinigų suma šio-je šalyje.

Jungtinių Valstijų Fede-ralių bankinių Rezervų Board'as (komisija) pra-neša, kad 1948 metais buvo 11 nuosimė žmonių, uždir-bančių mažiau, kaip po 1-000 dolerių per metus. O 15 nuosimėčių amerikiečių pa-veitais metais uždirbo ma-žiau, kaip po \$2,000.

Apskaičiuojama, kad da-bar keturis sykius dau-giau studentų dirba po mo-kyklos lekcijų įvairius dar-bus, negu pirm Antrojo pa-saulinio karo.

Žemdirbystės departmen-tas Washingtono apskai-čiuoja, kad šiemet žemės ūkiuose - farmose dirba po 19 asmenų iš kiekvieno šimto, žmonių. Prieš Antrąjį pasaulinį karą farmose dir-bo 23 žmonės iš kiekvieno šimto.

Rašoma, kad indijonų rasės žmonių viso yra 1 mi-lionas, 500 tūkstančių. Jungtinėse Valstijose šiuo laiku gyvena 846 tūkstan-čiai indijonų.

Vokietijoj yra nedidelis miestas vardu Weimar. Se-niaus daugelis jį vadinda-vo "poetų miestu." Jame gyveno tokios garseybės, kaip didieji vokiečių poetai Goethe ir Schiller, ir beveik 40 metų jame gyveno pa-sauliniai garsūs muzikos kompozitorius Franz Liszt.

Kazys Bevardis.

3 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Antr., Spalių 11, 1949

GRYNOS SAŽINĖS ŽMONĖS

Parašė P. VERSIGORA

Vertė N. ZIBERTAITE

5-26-49

(Tasa)

Per naktį ir auštant mes spėjome iš-
tirti visą miško pakraštį, ir kiekvienas
medis jame buvo mums pažįstamas. Pra-
dėjome greitai ir drąsiai šliaužti atgal.

Tačiau, matyt, ne visa, kas yra leista
naktį, darytina ir dienos metu. Už spyg-
liuotų užtvarų priėjus jau turėjo keletą
kulkosvaidžių, ir vos spėjome mes su Ba-
zima pakilti perbėgti, kaip kulkosvaidžio
serijos vėl pribloškė mus prie žemės.

Per pusantro mėnesio taikaus stovyk-
lavimo aerodrome atpratusieji nuo mū-
šių nervai neišlaikė tempimo. Atsimenu
kaip šiandien; mes sugulėme už senos,
lyg milžiniško šlagbauno rankena, iš-
verstos pušies ir kiekvienas iš mūsų pa-
slėpėme už jos kamieno tik galvą ir da-
lį stuomens. Nuo pušies lėkė skiedros,
apiberdamos mus žieve bei sakingais
spygliais, ir spausdamos vis glaudžiau ir
glaudžiau prie žemės. Beveik liedsdamas
žandų minkštą, geltonomis spyglių ada-
tomis nusėta žemę, aš žvilgtelėjau į Ba-
zimą, o jis į mane, ir staiga mudu link-
mai sužvingome — du seni kvailiai.

Dar pusmetį mums teko kariauti
drauge, dažnai susitikime mudu su juo
ir dabar, bet tą juoką už išverstos pu-
šies mudu visuomet atsimename pirmo-
mis mūsų pasimainymo minutėmis.

— O atsimeni kaip mudu gulėjome
už pušies pusstotelėjus.

— O kaip gi...

Mums atėjus prie gurguolės, pasirodė,
kad ir ten nebuvo saugu. Nors štabo ve-
žimai buvo vidury, bet ir ten pasiekdavo
klajojančios kulkos bei minos. Užmušė
komisaro arkli, gražuolę, baltą arabų
veislės puskrauję kumelę, perėjusią su
mumis visą kelią nuo pat Brianskio miš-
kų.

Kovpakas gulėjo vežime, įtraukęs gal-
vą į savo vengriškų kailinių apikaklę, ir
rūkė cigaretę po cigaretės.

Šalia komisaro buvo susibūrę Didžio-
sios žemės atstovai: draugas Demjanas
sėdėjo ant tačankos su vytele rankose;
Sergėjus Kuznecovas kažką gyvai aiški-
no Paninui.

Iš sumišusių Rudniovo ir Kovpako vei-
dų (juk tai buvo pirmas mūsų Demjano
akivaizdoje), iš tylių keikiamųjų dau-
giaukusių Kovpako žodžių, kuriuos jis
košė pro naujus dantis, iš pabrėžtinai ra-
mių draugų iš Didžiosios žemės replikų
buvo aišku, kad padėtis yra rimta.

Ryšininkams buvo duotas įsakymas iš-
vesti kuopas iš mūsų.

Nežinau, ar visi suprato tai, bet drau-
gas Demjanas, Kovpakas ir Rudniovas
suprato. Nesekmė pusstotelėje reikė, kad
tenka pasukti atgal, ir pietus. Vietos
dviejų ar trijų dienų manevrui buvo pa-
kančiamai, bet jau dabar aiškėjo, jog
priešas pasikels nuo geležinkelio ir seks
įkandin mūsų, vis labiau ir labiau įvay-
damas mus į ankštą „šlapia kampa“,
graižtydamas mus, lyg žuvį tinklu.

Operacijos pradžia jam pavyko. Mūsų
mėginimą pasprukti iš maisto jis sėkmin-
gai atmušė.

— Suk atgal, Politucha, — tarė Kov-
pakas, nušokęs nuo tačankos.

Gurguolė jau traukė keliu atgal. At-
gal pasuko ir štabo vežimai, išvyko drau-
gas Demjanas ir Rudniovas.

Kovpakas atsistojo šalikėse griovelyje.
Mudu su Bazima davinėjome trumpus
žodinius įsakymus ir pranešinėjome pa-
sitraukimo tvarką. Senis sėdėjo ir mur-
mėjo:

— Ot, tai tau monai toji igula.

Aš priėjau prie jo ir išskleidžiau žė-
mėlapi. Jis dar labiau įnirto:

— Na, ką tu čia tuoj su tuo žemėla-
piu? Čia reikia galvoti, kaip išliūdus.
Ar aš nesakiau, kad reikia ankščiau iš-
eiti į reidą, o štai dabar davėme vokie-
čiui laiko užrasti maistą. Va dabar paban-
dyk išlįsti. — Paskui burbtelėjo man per
petį: — Kad maš tasai Kovaliovas iki
vakaro nepasipainiotų po kojų. Persauti
galiu. Supratai?

Ir staiga lengvai, beidamas, išoko į
pro šalį važiuosią gurguolės tačanką ir
pradingo už miško kelio posūkio.

Daugelis kuopų buvo jau pasitraukus-
ios iš mūsų, bet trūko dar dviejų: tre-
čiosios Karpenkos kuopos ir aštuntosios
Seriozos Gorlanovo. Pasirodė, kad jos li-
ko atkirstos anoje pylimo pusėje.

Be trijų pirmųjų mūsų pamuštų pus-
stotelėje sėdėję, vokiečiai atvarė dar ke-
lis. Jiems pavyko išlaipinti juos nuoša-
liai. Ir sprendžiant iš šūvių, pasigirstan-
čių tai čia, tai ten, ir iš šūnų lojimo, jie
jau buvo beapsupę grandine miška, už-
eidami mums iš užpakalio. Reikėjo ne-
delsiant nešti kudašius.

Bazima paliko keletą sunkiųjų kulko-
svaidžių pridengti pasitraukimui. Užpa-
kaly užtruko dar Jefremovo patranka ir
keli vežimai, vežusieji sužeistuosius.

Vokiečiai supo mus, leisdamiesi vis gi-
liau į mišką.

Mes jau buvome pasirušę sprukti,
kaip nuo pusstotelės pusės atbėgo šuoliais
pabalnotas arklys. Bazima išsoko į sky-
nimą ir pagavo jį už kamano.

Tiktai tada mes pamatėme Kostią
Djačkovą: jis gulėjo, prigulęs prie ar-
klio kaklo, visas kraujujotas. Mes jį pa-
gulėme į Bazimos vežimą. Nuo galvos
iki kojų jis visas buvo kraujujotas. Aš sė-
dau už vežėjų. Bazima bandė išaiškinti,
kur jis sužeistas, pakalbėti su juo, ta-
čiau vaikas, matyt, buvo jau bemirš-
tas. Kai mes pasivijome gurguolę ir
ėmėme važiuoti žingsne, štabo viršinink-
as tarė: „Galas!“ O paskui staiga pa-
silenkė prie Kostios kūno, atgniaužė jo
kumštį ir išėmė sugniaužtą gumulėlį
popierių. Išlygino jį, nušluostė nuo jo
odinuokės skvernu Kostios kraują ir ta-
rė:

— Laiškas. Paimk! Nuvažiuosim, vie-
toje susigaudysim.

Vokas buvo kraujujotas, aplipęs smė-
liu ir pageltusiomis spyglių adatomis.
Tai buvo europietiškas vokas su storo
fioletinio popieriaus pamušalu. Atidares
voką aš pamaciau, kad laiškas buvo išli-
kęs sveikas. Aš paslėpiau pirrašytus la-
pelius savo planšetėje kartu su dienora-
ščiu ir ukrainiečių mergaičių laiškais
iš Vokietijos.

Paėjė apie dešimtį kilometrų į pietus
nuo geležinkelio, mes sustojome pagany
miške, pastatėme užtvaras ir užtrukome
čia iki vakaro, tikėdamiesi, kad Gorlano-
vo ir Karpenkos kuopos vis dėlto mus pa-
sivys. Bet jos taip ir nepasirodė. Dels-
ti mes neturėjome teisės. Dabar mus galėjo
išgelbėti tikrai ryžtingumas, judėjimo
greitis; mums padėjo ir tai, kad priešas
mašas buvo palyginti didelis.

Kol kas tarpupis dar leido mums pa-
tiems pasirinkti vietą, kur būtų pato-
giausia įstoti iš mašp. Nesulaukę sutė-
mų, eidami mišku, paslėpiančiu mus nuo
aviacijos, mes sparčiai žygiavome į pie-
tus beveik tuo pačiu keliu, kuriuo buvo-
me atėję. Mūsų dešimtį valandų užtru-
kusių pagany vietoje liko tik vienšias
Kostios Djačkovo kapas ir kažkur gele-
žinkelio linijoje dvi geriausios mūsų ku-
opos — Karpenkos ir Gorlanovų. Jų liki-
mas mums buvo nežinomas...

XXXXVII

Aušra užtiko dalinius ir siaurę nuo
Choinikų, netoli nuo tos vietos, kur tik
prieš tris dienas mes priiminėjome lėk-
tuvus.

Ištirti Arevičių ir artimiausių plentų
mes nesuspėjome ir todėl nusprendėme
dvi dienas išbūti miške.

Praėdant nuo Tulgovičių. Pripetė
buvo mūsų gerai ištirta dar stovyklavi-
mo ir flotilijos sutriuškinimo metu. Lo-
viai ir nesuskaitomi „seniai“ bei „seno-
lės“ apvaikščioti žvalgų meškeriotojų.
Keltis per upę galima buvo tikrai čia.

Surengti bent kiek tinkamą perkėlimą
reikėjo turėti laisvo laiko dvi tris dienas.
I pietus nuo Tulgovičių kaimo, prie di-
džiulės užliejamos pievos, stovėjo kadai-
se didelis šieno presavimo fabrikas. Zi-
noma, jis be reikalo buvo vadinamas di-
deliu vardu „fabrikas“; tai buvo tiesiog
didžiulė medinė daržinė, apie pusės kilo-
metro ilgio, o daržinėje keli šienai pre-
suoti varstotai. Nuo fabriko iki upės ir
atgal pusantro kilometro ėjo siaurasis
geležkelis.

Dabar fabrikas nedirbo. Varstotai bu-
vo sudaužyti, didelė bėgų dalis, nuplė-
ta nuo žuolių, gulėjo nuošaliai.

Presavimo fabriko sienas mes nus-
prendėme panaudoti kaip medžiagą
plukdomajam tiltui.

(Bus daugiau)

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Tradicinė Paroda

VILNIUS, rug. 4 d. — Vilnie-
čiai gausiai lanko Pionierių
rūmuose atidarytą tradici-
nę pradinį ir vidurinių mo-
kyklų sieninių laikraščių pa-
rodą.

Parodoje išstatyta 70 gim-
nazijų, progimnazijų, dalyki-
nių rėlių ir pradinį moky-
klų sieninių laikraščių, 183
įvairūs mokinių piešiniai, 164
rankdarbiai.

Iš sieninių laikraščių ypatingai
lankytojų dėmesį atkreipia
Pasvalio gimnazijos pir-
minės komjaunimo organiza-
cijos organas „Lenino kelis“,
o taip pat Kauno Komjauni-
mo vardo gimnazijos laikraš-
tis „Jaunystės sparnais.“ Ge-
rą įspūdį palieka ir Švėkšnos
gimnazijos I klasės organas
„Mūsų žingsniai.“

Jurbarko gimnazijos moki-
nio V. Kriaučiūno piešinys
vaizduoja fašistinius budelius.
Pažymėtina, taip pat gabaus
Pasvalio gimnazijos IV kla-
sės mokinio V. Vaisvilos pie-
šiniai nūdienos tematika.

Progimnazijos Kolūkiuose

KRETINGA, rugp. 4 d. —
Keliu į Karolio Poželos var-
dą žemės ūkio artele nuo pa-
ausros juda vežimai su aly-
menimis, plytomis, cementu,
lentomis. Tai kolūkiečiai sta-
bų savo gyvenvietėje moky-
klą. Statyboje kasdien dirba
dešimtys kolūkių statybinin-
kų, jų tarpe geriausia briga-
da, vadovaujama Viskanto.

Liaudies statybos metodų
naujos progimnazijos stato-
mos taip pat „Paluknės“,
„Naujojo gyvenimo“, „Žemė-
tės“ ir kituose kolūkiuose. Iš
viso apskrityje naujaisiais
mokslo metais stovėjęs
16 mokyklinių pastatų, prie
kurių statybų kasdien dirba
daugiau kaip 400 kolūkiečių.
Apskritis mokyklose 1949-
1950 mokslo metais mokysis
3,300 mokinių — dešimt kar-
tu daugiau kaip buržuaziniais
laikais.

METINI PLĀNĀ — IKI
DIDŽIOJO SPALIO SVENTĖS

UKMERGĖ, rugp. 11 d. —
Bendrame susirinkime „Vie-
nybės“ kolektyvas apsvartė
respublikos pramonės pir-
mūnų kreipimąsi. Kalbėju-
siejį darbininkai karštai pri-
tarė iniciatyvai — penkmetį
įvykdyti per ketverius me-
tus, ir priėmė konkrečius
įsipareigojimus.

Liejyklos cechąs įsipar-
eigojo duoti tik puikios
kokybės gaminius ir kovoti
del visiško ketaus atliekų
pašalinimo.

Vienybėčiai nutarė lapk-
ričio 7 d. įvykdyti metinį
gamybos planą, mechanizuoti
eilę darbo procesų, pakel-
ti darbo našumą 15 procen-
tu.

„Vienybės“ kolektyvas
garbingai vykdė prisimintus
įsipareigojimus. Brigada, ko-
vojanti del puikios gami-
nių kokybės brigados vardo,
duoda tik geros kokybės
krosninius liejinius.

Sandėliai Naujo
Derliaus Grūdams

KAUNAS, Rugp. 3. dieną
Prie malūno Nr. 1 balandžio
mėnesį buvo pradėta naujo
grūdams sandėlio statyba.

Pagal planą sandėlis galutinai
turėjo būti užbaigtas 1950 m.,
tačiau spartūs darbo tempai
legalino pagrindinius sienų ir
stogo statybos darbus užbaig-
ti ligi liepos 28 d.

Prie sandėlio statybos dar-
bų ypač pasižymėjo mūrinin-
kas Vasiljevas ir staliai Mic-
evičius, kurie savo darbo už-
davinius kasdien įvykdė 140-
—150%.

J. Skirpstas

Miško Ruošėjų
įsipareigojimai

SVENCIONYS, rugp. 5 d. —
švenčionių miško pramonės
ūkio kolektyvas pirmą laiką
įvykdė miško išvežimo penk-

metinę programą per 3 1/2
metų. Miško medžiagos ruo-
šėjai nutarė iki metų paba-
igos dirbti dar našiau, kad
Didžiojo Spalio 32-ąsias me-
tines sutikti su višumplan-
nėmis dovanomis. Miško pra-
monės ūkio darbininkai, ap-
svarstę savo galimybes, įsi-
pareigojo iki metų pabaigos
viršum plano išvežti 88 tūk-
stančius kubinių metrų miško
medžiagos.

★ ★ ★
★ „SVIESIOJO KELIO“

KOLŪKIO ŠACHMATININ-
KAI (Kaišiadorių apskr. žas-
lių valsė.) iškvietė rungti-
nėms Kaišiadorių valsčiaus
„Vienybės“ kolūkiečius. Run-
gtinės pasibaigė lygiomis.
Abiejų žašlečiai numato
susitikti ir su kitų kolūkių
šachmatininkais.

B. Zurauskas

★ ★ ★

Į Pagalbą Mokykloms

KRETINGA, rugp. 5 d. —
Vykstant mokyklų statybai
respublikoje, respublikinis sa-
nitarijos — higienos institutas
surodė ekspediciją po Kre-
tingos apskritį. Instituto dar-

buotojai, vadovaujami medi-
cinos mokslų kandidato V.
Kviklio, ištyrė visas apskrities
mokyklas ir suteikė informa-
ciją bei konsultavo apie nau-
jai statomų, perkeltamų, re-
montuojamų bei perplanuoja-
mų mokyklų sanitarinius hi-
gieninius reikalavimus.

St. Louis. — Mirė R. E.
Hannegan, 46 metų, buvęs
Amerikos paštų galva.

Washington. — 44 sena-
toriai prašė neardyt kari-
nių fabriko vakarinėje Vo-
kietijoje.

VAJUS Gavimui Laisvei Naujų Skaitytojų

Atžymėkime savo dienraščio jubiliejų gavimu naujų skaityto-
jų! Pasirūšysiai stokime į darbą visi ir visur! Dirbkime ne tik
apginti dienraštį nuo infliacijos vilko, bet dar labiau jį sustip-
rinti!

Gaukime 1000 Naujų Skaitytojų!
Sukelkime Fondą Nors iš \$10,000!

Užtikrinkime savo dienraščiui 1950 metams biudžetą savo
darbu baigdami šiuos metus. Jei gausime 1,000 naujų skaitytojų
ir jei sukelsime \$10,000.00 aukomis ir parengimais per tris mė-
nesius šių metų, tai, turėsime gražų biudžetą pradžiai sekamųjų
metų.

Vajus, Gavimui Naujų Skaitytojų
Prasideda su Spaliu - Oct. 1 Diena;
Baigsis su Sausio - Jan. 1 Diena.

Kviečiame į Kontestą Gauti Naujų
Skaitytojų! Gražios Piniginės Dovanos
Paskirtos Kontestantams:

1-ma — \$75.00	6-ta — \$20.00
2-ra — \$50.00	7-ta — \$15.00
3-čia — \$35.00	8-ta — \$12.00
4-ta — \$30.00	9-ta — \$10.00
5-ta — \$25.00	10-ta — \$5.00

Tuoju stokite į kontestą ir gaukite nors vieną iš aukščiausių
nurodytų garbės dovanų. Parodykime, jog ir šiandien mes tebe-
dirbame tokiu pat pasiryžimu, kaip dirbome prieš 30 metų, kai
pradėjome Laisvę leisti dienraščiu. Gražiausia atžymėjimo ju-
bilioje, jei gausime 1,000 naujų skaitytojų. Bus mūsų didžiaus-
ias džiaugsmas, jei sukelsime \$10,000 aukomis ir piniais nuo
parengimų ir tuomi užtikrinsime dienraščiui Laisvę gyvavimą
1950 metais.

Stokime visi į darbą ir dirbkime kaip bitės šiam
gražiam apšvietos tikslui! Tuoju
užsiregistruokite į kontestą.

Laisvės kaina metams \$7.50, pusei metų \$3.75.
Kanadoje \$8.00 metams. Kitur užsieniuose \$9.00.

Visais vajaus reikalais kreipkitės:

LAISVĖ

427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

NAUJAIS SKAITYTOJAS ATŽYMEKIME JUBILIEJŲ

Mūsų vėjus gavimui naujų skaitytojų prasidėjo gražiai. S. Kirslis iš Bridgewater, Mass. prisiuntė \$20.00 ir blankutę išpildęs šiaip:

"Naujas skaitytojas C. Zamon užsimoka \$7 ir auchoja Laisvės perkraustymui \$3. Aš užsimoku už Laisvę \$7 ir auchoja Laisvės perkraustymui \$3."

Daugelio metų Laisvės vėjiniškė J. K. Navalinskienė iš Binghamton, N. Y. prisiuntė laisvę sekamo turinio: "Gerbiame!"

Prisiunčiū čekį \$19.50 už dvi atnaujintas prenumeras ir už vieną naują. Gėlininkas J. Vaicekauskas užrašė dovanų Laisvę savo geram draugui. Ačiū, John! Kas paks Vaicekauską? Dienraštis Laisvė yra labai vertinga dovana Kalėdoms. Vietoje pirkus ką kitą, užrašykite savo giminėms Laisvę; kaip Kalėdų dovana.

Mes, moterų skyriaus vėjiniškės, Binghamtone, prašome visų dienraščio skaitytojų atsinaujinti prenumeratą toliau, kaip tik pasibaigia. Taipgi prašome visų skaitytojų pagelbėti gauti naujų prenumeratorių.

Naudingų patarimų duoda mūsų draugė Navalinskienė. Laukiame ir iš kitų vėjiniškų patarimų. Pasidalinkime savo patyrimais, sekmingiau galėsime veikti platiniui dienraščio.

Sofija Petkienė, žymi Brooklyno veikėja, apdovanojo Laisvę su \$10 užtikrinimui biudžeto pradžiai 1950 metų.

Kiti geri savo dienraščio patrijotai, užsimokėdami prenumeratą, pridėjo ir dovanų:

George Mikitas, Miami, Florida \$3.00
Mary K. Skralskis, Cherry Valley, Mass. 3.00
Frank Cheseck, Marlboro, N. Y. 3.00
J. Gavėnas, Brooklyn, N. Y. 2.00

Pradžiai vėjus puiki, dirbkime pasiryžusiai, visi stokime į darbą pačioje pradžioje vėjus, pasinaudokime gražiu oru.

Laukiame vėjus rezultatų, norime skelbti kontestantų Laisvės Administracija.

Tokio. — Japonų vakščia rengiasi prašyti šalis, kurioms reikia darbininkų, kad priimtų Japonijos be-darbių perviršius.

AR BUVO ATOMINĖS JĖGOS SEKRETAS?

(Taša nuo 3 pusl.)

diniai. O tie paveikslai ir braižiniai paremti sovietinio atomisto Ivačenko raštais jau iš 1932 metų.

Sovietų žurnalai ir laikraščiai 1940 metais išspausdino gana daug raštų apie tai, kas atsitinka uranumo atomams, kuomet jie bombarduojami neutronais. Kitomis atominėmis mis.

Kiti Atominiai Sovietų Atradimai

1939 metais sovietinis mokslininkas A. E. Brodskis išdėstė spaudoje savo atradimą, kaip geriausiai išskirti sunkiųjų vandenį iš paprasto vandens. Sunkusis vanduo, kaip jau minėta, geriau negu grafitas, tarnauja kaip tarpinė medžiaga, gaminant iš paprasto mėsraus uranumo plutoniumą, sprogstamąją atom-bombos medžiagą.

O 1942 metais Brodskis su bendradarbiais išvystė ir paskelbė būdus, kaip išskirti uranumą num. 235 iš įvairių priemaišų. Uranum num. 235 yra tokia smarki sprogstamoji atominė medžiaga, kaip ir plutonium.

Ir jau ilga eilė metų, kai Sovietų vyriausybė kas metai skiria milijonus rublių atominės jėgos tyrimui ir išvystymui.

Kur gi tad buvo amerikiniai atomų sekretai? Ir kas juos išvogė? N. M.

Newark, N. J.

Mirė Jieva Žilinskienė

Rugsėjo 28 dieną St. James ligoninėje mirė Jieva Žilinskienė, iš namų — Jaruševičiūtė.

Laidotuviams rūpinėsi jos dukterė Nellie Miller ir vyras Vincas Žilinskis. Velionė Jieva atvyko į šią šalį, rodes, 1912 metais, pagelbstint finansiniai josios pusbroliams Antanui ir Jurgiui.

Iš Lietuvos paėjo iš Kaimėlių kaimo, parapijos Lazdijų, iš pat Dzūkijos. Pagyvenus kelis metus, susipažino su Vincu Žilinsku ir, rodosi, 1915 metais susivedė.

Velionė Jieva buvo Hnksmo būdo moteris, su visokių pažiūrų žmonėmis gražiai sugyvenanti. Priklausė kitados prie Sietyno Choro, Moterų Progresyvo Susivienijimo ir vėliau šių žodžių rašytojas pri-rasė prie Susivienijimo 8-tos kuopos.

Vargšė velionė per pastarąsias savaites sunkiai sirgo ir net veik nepažinojo į ją lankiusių. Turėjo aukštą kraują, spaudimą, vėliau kraujas išiveržė į smegenis ir ji nustojo samonės.

Paliko nuliūdusius vyrą, dukterį Nellie ir žentą, Miller. Taipgi 3 pusbrolius Jia, Amerikoje, Antaną ir Jurgį Japisonus ir Antaną Mason, Floridoje; 3 pusseseres: Agnes Meizlaiškiene, Elsie Veiverienę ir Jieva Baltušienę, Brooklyne; du brolius ir vieną sesutę Lietuvoje, ir daugiau tolimesnių giminų.

Palaidota — su visomis bažnyčios ceremonijomis (nors velionė Jieva per 30 metų ne-

lankė nė kokios bažnyčios), Gates of Haven kapinėse, Hanover, N. J.

Giminėms už gėles, lydetojams, lydetojams, laidotuvių direktoriui jaunam — Bujauskui širdinga padėka.

Albinas.

Federacijos Vadai Atsisako Kalbėti su CIO Vadu

St. Paul, Minn. — Darbo Federacijos pirmininkas Wm. Green ir kiti vadai atsisakė kalbėti nuo tu pačių pagrindų su CIO galva Philipu Murray masiniuose susirinkimuose, kurie ruošiami Herberto H. Lehmano kandidatūrai parenti Jungtinių Valstijų senatorius.

Nors Green ir Murray remia Lehmaną, buvusiojo New Yorko valstijos gubernatoriaus, kandidatūra į Senatą, bet Green nesutinka drauge su Murray kalbėti už Lehmaną, kol CIO yra atskira nuo Federacijos unijinė organizacija.

Seoul, Korea. — Partizanai dažnai ir smarkiai atakuoja Pietų Korėjos kariuomenę ir policiją, kaip praneša amerikiniai korespondentai.

Lake Success, N. Y. — Graikijos laisvųjų atstovai pasakoja, būn graikų partizanai persikėlę į Bugarbon.

ISMINTINGAS ŽMOGUS, KURIS IŠ ANKSTO APSIRŪPINA PATS SAVO IR ŠEIMYNOS SVEIKATA

Tėmykite atydziai. Nelaukite kol apsigirste ir reikės gulėti lovoje arba eiti ligoninėn. Tas jums atsi-eitų labai brangiai. Bet tą galima išvengti, jeigu iš anksto apsisau-gosi, naudodami Miracle Ointment (Mostis). Tai geriausias ginklas prieš įvairias ligas. Yra 5-kių rūšių vaistų. Prašome pasiskaityti.

No. 1—Nuo dantų gėlmo ir dan-tų smegenų nesveikumo. Kartais žmogus, kuris jau neturi dantų, bet smegenys (gums) nesveikos, išpu-rte, skauda, tai reikia vartoti M. J. S. Miracle Ointment for Toothache. Būsute patenkinti. Kaina \$1.

No. 2—M. J. S. Salve for Exter-nal pains. Mostis, kuri maloniai šil-do ir pašalina įvairius skausmus, kaip tai: kojų, rankų, pusiau spran-do; mėšlungumą, traukymą, tirpi-mą, nesveikumą sanarių (muscles), nuo užsaldymo ir aštraus kosulio ir nuo persilimo. Kaina \$1.25.

No. 3—M. J. S. Miracle Salve for Skin Irritation, Rash, Sinus, Ath-lete's Feet, boils, pimples, burns, sores, ir tt. Si mostis visuo-met pagelbsti. Gelbsti, jeigu kojos kaista, nuo nesveikumo nosies ar burnos ir dėl kitų įvairių odos ligų. Kaina \$1.25.

No. 4—M. J. S. New Discovery Salve for Itching Skin ar Poison Ivy. Šita mostis naujai išrasta, ga-lima pašalinti niežėjimus, odos, Poison Ivy, rash, išėrimus, nusaši-mus. Kaina \$1.25.

No. 5—M. J. S. New Discovery Salve for Piles. Relieves burning pains and soreness; fights infection, promotes healing.

Si mostis pašalina Piles į trumpą laiką, varvancias ar ne, užsen-tusias ar naujas, pagelbės be pjaus-tymo, jei dar neįsivystė vėžio liga. Nurodymai kaip naudoti ir užsilai-kyti pridėti prie dėžės.

Kaina \$2.50. Siųsdami užsakymus, kartu ir pri-siųskite money-order ar čekį. Siun-čiant C.O.D., reikia prisiųst 30c ekstra pašto ženklelių (stamps) su orderiu. Adresuokite.

M. J. ŠVILPA,
P. O. Box 73, Sta. A
Hartford, Conn.
Vietiniai galite gauti vaistinėje po 158 Park St., Hartforde.

J. J. Kaščiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUNboldt 2-7964

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
□
Laidotuvių Direktorius
□ □ □

426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MARKet 2-5172

PRANEŠIMAI

PHILADELPHIA, PA.

LDS 5-tos kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio (Oct.) 12-tą, pradžiai 8-tą val. vakare, Liaudies Name, 735 Fairmount Ave. Visi na-riai malonėkite atėti į susirinkimą, pasimokėti duokles ir pasirūpinkite gauti naują narių. Taipgi bus ren-kami darbininkai balui, kuris įvyks spalio (Oct.) 22, salėje: 414 Green St. Tad kviečiame į susirin-kimą ir medžiame liuosnorai pa-dirbėti balijue, tai bus labai gar-bingas jūsų pasitarinavimas kuopai. — P. Walantienė. (223-225)

WATERBURY, CONN.

Šį trečiadienį, spalio (Oct.) 12-tą įvyks Laisvės skaitytojų ir bendrai visi apšvieta brangiųjų žmonių susirinkimas pasitarimui dėl Lais-vės vėjus ir kitais apšviotos reika-lais. Bus P. Buknys iš Brooklyno, paaiškins apie dienraščio padėtį ir apie kitus apšviotos reikalus. Malo-nėkite visi būti šiame svarbiame susirinkime. Vieta: 103 Green St. pradžiai 7-30 val. vakare.

HARTFORD, CONN.

Laisvės Choras rengia koncertą ir teatrą, "Mirties Lažybos," vieno veiksmo komediją, įvyks sekmadie-nį, spalio (Oct.) 16, pradžiai 7-30 val. po pietų, klubo salėje, 227 Lawrence St. Įžanga 75c.

Hartfordo ir apylinkės lietuviai malonėkite dalyvauti, nes tai bus puikus sezono parengimas. — Kon-certo Komisija. (225-226)

DETROIT, MICH.

Lietuvių Apšviotos Klubo pamo-kos įvyks ketvirtadienį, spalio (Oct.) 13 d. pradžiai 7-tą val. va-kare, Draugų svetainėje, 4097 Por-ter St. Draugės, šios paskaitos bus skirtos tiesiogiai naujų narių skaičiui. — Klubas salėje.

Choras priėmė užkvietimą dai-nuoti LLD 188 kuopai spalio 15-tą, Hamtramck. Taipgi LDS 21, kp., LLD 32 kp. ir Moterų Klubas turės žvazų koncertą lapkričio 13-tą, bu-vimoje Lietuvių salėje. Yra daug dalykų apdiskusavimui ir po susi-rinkimo klubietės turės arbatėlės ir užkandžių, tad būkite visos. — Marytė Smaltis. (225-226)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

REIKALINGOS
OPERATORĖS

Prie paprastų ir naminių suknelių Nuolatinis Darbas. Gera Alga. Kreipkitės nuo 9 ryto iki 5 vak.

MARY HODDAD
555—5th Ave., Brooklyn. (225)

PARDAVIMAI

Parsiduoda 3 šeimų namas, atski-ra 1 eruvė, 3 garažiai, lotas 65x365, visais išrandavotais, įplaukus \$2,400, į metus, krautuvė užimta, lyssas pasibaigs už 2 1/2 metų, kaina \$18,000. Telefonuokite: Great Neck 2-1864. Arba rašykite: — Alfonsė Varanaukas, 24 Potters Lane, Great Neck, N. Y. (255-259)

PAJĖSKOJIMAI

Paieškau savo brolio Mikalojaus Pučkiaus, pareinančio iš Gudikonų kaimo, Ratsėnų valsčiaus, Kėdainių apskrities, Girdėjų gyvena Phila-delphia, Pa. Kąjotonas Pučkus, Jose Leon Suarez 5595, Capital, Lugano, Buenos Aires, Argentina.

Domieclė Liutinskytė, gimusi Lie-tuvoje 1906 m., Pagiauzio kaime, Girkalio parapijoje, Raseinių apskrityje, paieško savo motinos Mari-jnos Liutinskienės po antrojo vy-rų pavardę. Dapkienės, gyvenan-cios Philadelphijoje, Pa. Labai pra-šau motiną arba mano seselę, Albi-ną Dabkutę atsisaukti. Rašykite: Domieclė Liutinskytė, Calle Marino Poz 230, Lanus, 4-tro Junio, Buenos Paz 230, Lanus, 4-tro de Junio, Buenos Aires, Argentina.

BALTIMORE, MD.

Lietuvių progresyvių Klubo susi-rinkimas įvyks penktadienį, spalio (Oct.) 14, pradžiai 8-tą val. vak. vieta 2108 Penrose Ave. Visi nariai malonėkite dalyvauti. — S. Ray-mond, sekr. (225-226)

ELIZABETH, N. Y.

12 d. spalio įvyks L. D. Susv. 33 kuopos susirinkimas po num. 408 Court St. 8 val. vak.
Nariai dalyvaukite, turėsite svarbių reikalų apspasavimui. Turė-sime aptarti LDS III Apskr. vaka-riene, kuri įvyks 15 d. spalio. — Kviečia Valdyba.

CHARLES J. ROMAN

LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoje kreipki-tės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai mo-derniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patar-navimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Tel. Poplar 4110

JOSEPH BALTAITIS

BAR & GRILL
518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Geri Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms

TELEVISION SHUFFLE BOARD

TELEPHONE
STAGG 2-5043

RES. TEL.
HY. 7-8651

MATTHEW P. BALLAS
(RIELIAUSKAS) LAISNUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager
(Laisnuotas Balsamuojuojas)
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus Patarnavimas bus užtikrintas ir už prienamą kainą. Pulkiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

5 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Antr., Spalio 11, 1949

Montello ir Worcester Atydai! Laisvės Dienraščio 30 Metų Jubiliejui Atžymėti

Stato scenon

R. Mizaros
Keturių veiksmų drama

"Mūsų Gyvenimo Žaizdos"

Režisierius Jonas Valentis
Vaidinime dalyvauja Brooklyno Liaudies Teatro aktoriai-mėgėjai.

ALDONA ALEKNIENE
Alenos ir Mielienės rolėse

PRANAS YAKSTIS
Antano šilko rolėje

Montello, Mass.
Ivyks šeštadienį
Spalio 15 October
Liet. Tautiško Namų Salėje
Vine ir Main Streets
Pradžiai 7 val. vakare
Įžanga \$1.00 ir \$1.50 Asmeniui
(taksai įskaityti)
Rengia ALDL 6-ta Kp.

Worcester, Mass.
Ivyks sekmadienį
Spalio 16 October
Lietuvių Svetainėje
29 Endicott Street
Pradžiai 2:30 val. po pietų
Įžanga \$1.00 Asmeniui
(taksai įskaityti)
Rengia ALDL 11 ir 155 Kuopos

JONAS LAZAUSKAS
Jurgio šilko rolėje

JONAS VALENTIS
Tambo Gulbio rolėje

LILJA KAVALIUSKAITĖ
Lucės Šilčienės rolėje

Šis veikalas sukurtas iš įvykių Brooklyno lietuvių tarpe, prohibicijos laiku, todėl Montello ir apylinkės lietuviai būtinai atsilankysite pamatyti, kaip mūsų gabūs artistai, vadovybėje visiems žinomo Jono Valencio, atvaizduos tuos laikus su įvykusiomis tragedijomis. — NEVĖLUOKITE — PRA-DZIA LYGIAI 7 VALANDĄ VAKARE.

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Susizeidė Viktoras Bekeris

Pereito penktadienio rytą, besiprausdamas, pavojaingai paslydo ir skaudžiai susizeidė dešinė akis. Daktaras sako, kad mažai trūko visiškai pagadinti akį. Dabar jo akis storai užvyniota, nes paakys yra užsiutęs, kur buvo perkirsta puolant.

Viktoras Bekeris yra žinomas kaip menininkas. Judo su Geo. Vedegiu yra dave gražių duetų Laisvės koncertuose. Bekeris yra įdainingas ir keletą plokštelių.

Aukos Civilinių Teisių Gynimui

Susipratę lietuviai nepamiršta savo pareigų linkui gynimo Amerikos žmonių civilinių laisvių ir demokratinio teisių. Jie supranta, kaip svarbu yra ginti teismuose tuos, kurie už darbininkų veiklą patenka į reakcijos rąklas.

Tam gražiam reikalui šiuo tarpu paaukojo sekami:

P. Dennis	\$5.00
LLD 55 kuopa	5.00
P. Babarskas	2.00
Onutė	5.00
Tom Lisajus	1.00
F. Reinhardt	1.00
O. Reinhardtienė	1.00
F. Vaitkus	1.00
G. Diržuvaitis	1.00
Viktorija Balkus	2.00
F. Krunklys	1.00
Mary Krunklienė	1.00
Marytė	1.00
J. Dagis	1.00
Cedronai	2.00
Kauliniai	1.00
V. Žilaitis	1.00
Baltrėnas	1.00
J. Aleksaitis	1.00
J. Jankauskas	1.00

desėto dolerių vertės laikrodėli.

Visiems širdingai aciu už aukas. Prašome ir kitus geros valios lietuvius prisidėti prie civilinių teisių gynimo.

A. B.

Jeigu Norite Žinoti Darbininkų Programą Šiuose Rinkimuose

Pasiklauskite American Labor Party radio programų. Vyriausias ALP kandidatas kongresmanas Vito Marcantonio, kandidatas iš miesto mair, kalba kas trečiadienio vakarą, "Marcantonio to O'Dwyer" užvardintoje programoje.

Marcantonio kalba nuo 8:30 iki 8:45, iš stoties WMCA, pirmiausias ant jūsu radio, numeris 570.

Taipgi labai daug darbininkams įdomių žinių galima išgirsti darbininkų atstovo New Yorko Miesto Taryboje Benjamino J. Davis'o programose, kuriose kalba jisai pats, arba už jį kalba kiti partiečiai ir nepartiniai žymūs unijai ir kitų masinių organizacijų vadai.

Komunistų programos iš WMCA stoties įvyksta kas pirmadienio, trečiadienio, ketvirtadienio ir penktadienio vakarą nuo 9:05. Ir iš stoties WJZ kalba kas antradienio vakarą nuo 9:45. Visos tos programos bus girdimos kas savaitę iki rinkimų, šiemet įvyksiančių lapkričio 8-tą.

L. K. N.

Areštuotas Stanley Wondolawski, 26 metų, iš Levittown, L. J. Kaltina, kad jo auto mirtinai užgavo Bellaire gyventoją O. Connor ir kad jis pabėgęs iš nelaimės vietos. Jį susekė pagal nutrauktas jo auto rankenas.

Brooklyniskiai Menininkai Įvaidins Žaizdas į Radiją

Kaip žinia, Brooklynio lietuvių aktoriai - mėgėjai, vadovaujami režisieriaus Jono Valenčio, š. m. spalio 15 ir 16 dd. vaidins Rojaus Mizaros dramą "Mūsų Gyvenimo Žaizdos" Montelivy ir Worcesteris.

Iš abiejų miestų pranešama, jog ten veikėjai - rengėjai stropiai darbuojasi, kad šis pastatymas, kiek liečia juos, būtų pilnai pavykęs.

Na, o mūsų aktoriai, iš savo pusės, taipgi darbuojasi, kad jie, nuvykę taip toli su gastrolėmis, tenatinės publikos nenuviltų. Jie ryžtingai repetuoja drama.

Paskutinės pilnos repetacijos įvyks spalio 12 d., trečiadienį, Laisvės salėje, Brooklyn.

Vaidinime dalyvauja sekami aktoriai: pats Jonas Valentis, Jonas Lėzauškas, Lilija Kavaliauskaitė, Adelė Rabinienė, Jonas Rušinskas, Aldona Alekniene, Frank Yaktis, Povilas Alekna ir Povilas Rabinys.

ALDLD 2-ros Apskrities Konferencija

Visi ALDLD 2-ros Apskrities kuopų delegatai privalo įsitęmyti, jog ALDLD 2-ros Apskrities metinė konferencija įvyksta ši sekmadienį, spalio 16 d., 1949, Liberty Auditorium, Atlantic Ave. ir 110th St., Richmond Hill, N. Y. (Brooklyn). Visi delegatai turi stengtis atvykti ir atvykti konferencijon pasikurti laiku — 10:30 val. ryto.

Reikia nepamiršti ir duoklių — 5 centai nuo kiekvieno kuopos nario.

Nepamirštini ir maudatai.

A. LIDEIKIENE, ALDLD 2 Apskr. Sekr.

Kviečia Unijistus ir Visus Civilinių Teisių Gynėjus

Šio antradienio prievakari, tuojau po darbo — 5 iki 7 vakaro, spalio 11-tą, unijų vadų specialis komitetas 12-kai ginti šaukia masinę demonstraciją Madison Square Parke, prie 23rd St. ir Madison Ave., New York.

Po demonstracijos šaukėjų pareiškimu pasirašo pirmininkas Ben Goldas, CIO International Fur & Leather Workers prezidentas. Jisai savo pareiškimu sako, kad iš Foley Sq. teismo galima tikėtis 12-

Adomas Dagis — scenos paruošimo šeimintukas, Eva Mizariene — suflerė, nors šiai aktorių rinkinėj sufleris mažai tėra reikalingas.

Per Radiją

Gintaro Lietuvių radio vadovas — anaušeris A. Taraska užkvietė šiuos aktorius dalyvauti radio programoje. Jie sutiko. Pasirinko tam fikras iš pirmo dramos veiksmo ištakas ir jas įvaidins per radiją.

Tai bus spalio 16 dieną, iš vakaro, aktoriai drama stotys, kaip sakytą, Montelivy, Lietuvių Tautiškame name, o ant rytojaus, vykstant į Worcesterį, aktoriai sustos Framingham (kur yra radio stotis) ir ten atliks savo pasibėžtą darbą. Atlikę, važiuos Worcesterin, kur, Lietuvių Salėje, 2:30 v. p. p., įvyks "Mūsų Gyvenimo Žaizdų" vaidinimas.

Kaip matome, žaizdininkai sekama savaitgalį bus užimti svarbiu darbu.

Charles Vita Restoranto Biznyje

Laisvės kaimynystėje įstojo į restoranto biznį, su pilkais gerimų laisniais, Charles Vita. Jo įstaigos antrasis 49 Ten Eyck Street, Brooklyn.

Mi Vita nupirko Meškauskos ir Tubienės vietą.

Charles Vita brooklyniečiams yra gerai pažįstamas, nes jis čia per tūlą laiką turėjo barber shop. Savo naujame biznyje jis apskūpina publiką valgiais ir visokiais gerimais. Beje, Mr. Vitos vieta yra gražiai įrengta. Jauku ir smagu ten liuoslaiki praleisti.

Naujas Susiedijos Centras

Kooperuojant valdiniam New York City Housing Authority ir williamsburgiečiui YMWHIA skyriui, atidaromas naujas susiedijos centras Williamsburgo projekte, 141 Ten Eyck Walk. Jis ir vadinsis Ten Eyck Center.

Oficialiai atidarys spalio 12-tos priešpieči, su išskilmėmis mokyklos, patalpose prie kampo Graham Ave. ir Ten Eyck Walk.

Nors įkuriamas žydų organizacijos vadovybėje, tačiau kviečiama visa susiedija padėti centrą vesti ir juomi naudotis. Bandys įvesti visokių vaikams ir jaunimui užsiėmimų liuoslaikiams praleisti.

Newyorkietė šeiminkė Mrs. Nichols pusėtinai nustebo, kuomet ji savo bute pamatė beždžionaitę egzaminuojančią virtuvę, bandant įsigauti į šėpas ir gauti sau pietus.

Šeiminkė pašaukė policiją, kuri viešnelę sugavo ir nuvežė gyvuliukų globos draugijai.

Trys jauni plėšikai atėmė iš A & L auto rėdavimo savininko Brooklyn \$110, kuriuos jis turėjęs užstatais už pasirenduotus auto.

BROOKLYN

LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salė dėl Bilių, Koncertų, Barų, Klubų, Vestuvių, Susirinkimų ir t. t.

Puikūs stėlius su naujaisiais įtaisymais.

KETURIU BOLIŲ ALLEYS

Kaimos Prieinamos.

949-959 Willoughby Ave.

Tel. STagg 2-8842

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves.

Koplyčias sutelkiam nemokamai visose dalyse miesto.

Laidotuvių Direktoriat:

F. W. Shalins-J. B. Shalins

TEL. Virginia 7-4499.

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 8-9770

Safeway krautuvėse New York'e gal įvyksias darbininkų streikas.

Piliečių Registracija Balsavimams Prasidėjo Jau Ši Pirmadienį

Daleistina, kad jūs dar nesusisprendėte, už ką balsuoti. Ir nenuostabu — visokių kandidatų ir visokių programų girdisi, šimtai visokių mūsų gyvenimo sričių paliesti. Faktiniai, net tas, ar grupė drangų turi teisę įsigerti, be nešimo pelno svetimiems, taipgi priklauso mūsų rinkimui.

Nusispręsti, už ką balsuoti, nėra jau taip lengva.

Bet dar atrasite laiko vėliau. O dabar, nedešiant, svarbiausia kiekvieno piliečio užduotis yra —

Užsiregistruoti piliečių registracijos savaitę, spalio 10-15 laikotarpiu, nes:

Neužsiregistravęs dabar, nebusuosi rinkimų dieną, nosis "auksinius" kandidatus būtam atradęs.

Registruokites anksti, pirmą dieną. Ypačias tas svarbu eisantiems pirmu kartu balsuoti, kuriems, jeigu būtų kokių būkumų pirmame bandyme, liktų pakankamai laiko išsi-aiškinti ir paantrinti bandymą užsiregistruoti.

Pareidamas namo Yonkerse profesorius Dunham pamatęs išeinant iš jo namų nežinomą vyrą, nešantį glėbiu drabužių. Profesorius suriko, vaigis mašinoje pabėgo, policija praneštą auto numeriu vagį susekė ir vijosi, drabužius atgavo, tačiau vagis, iš mašinos iššokęs, ištrūko pėsčias.

Lloyd Followes, 15 metų, pavojaingai susizeidė ranką namu sklope, Far Rockaway, eksplodavus jo maišomiems chemikalams.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 SO. 4th ST.

Cor. Hovess St.

BROOKLYN, N. Y.

Visokiausios vaistai, kosmetika, kabinai, reikmenys, įvairūs daiktai, ligonių kambarių reikmenys už griežtai žemas kainas.

RECEPTŲ SPECIALISTAI

MAX PEIST, Ph. G.

EDWIN LANE, Ph. G.

Tel. EVERgreen 7-6258

GYDYTOJAS

S. S. Lockett, M. D.

223 South 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Valandos: 11-2 dienom

6-8 vakarais

Ir Pagal Pasitarimais.

Telefonas EVERgreen 4-0203

Egzaminuojam Akis, Rasome Receptus, Darome ir Pritaikome Akinis.

Drs. Stenger & Stenger

Optometrists

394-398 Broadway

Brooklyn, N. Y.

Tel. ST. 2-8342

GERI PIETUS!

Kada norite gerų pietų, krepkites į

Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis

Savininkas

417 Lorimer Street

Laisvės Name

Brooklyn, N. Y.

Kveptančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

Pilieti, jūsų balsa stebi visas pasaulis, ar užsiregistravai balsuoti? Tam laikas baigsis spalio 15-tą. Valandos: nuo 5 iki 10:30 kas vakarą, o šeštadienį nuo 7 ryto.

Moterys Kviečia

Motery Apšvietos Klubas rengia pietus Liberty Auditorijos paramai. Jie įvyks spalio 23-čią, pietų laiku (lygiai 2 val.). Klubietės prašo visus rezervuoti tą dieną jų pietums ir auditorijos geroje. O tai geriausia padarysimė įsigijimu tikiety iš anksto.

Sugrįžo Vasarėlė

New York'e praėjusį šeštadienį buvo 77 laipsniai šilumos. O 9-tą spalio pasiekė 82 laipsnius. Tačiau vis dar nebuvo rekordiniai šilčiausia — 1916 metais tą dieną buvo 84 laipsniai. O šalčiausioji 9-ta yra buvusi 37 laipsniai, 1876 m.

Viena firma pateikė planą statyti ties Cunningham Park, Queens, paliuosutą nuo takų kooperatyvų apartmentų projektą, kuriame buto savininkai — dalininkai turėtų mokėti po apie \$13 dolerių už kambarį per mėnesį.

Svarbus Susirinkimas

ALDLD 1-mos kuopos svarbus susirinkimas įvyks ketvirtadienį, spalio 13-tą, 7:30 vakaro, Laisvės salėje, 419 Lorimer St., Brooklyn.

Visi nariai ir narės būtinai turite dalyvauti, nes turime išrinkti delegatus į Liet. Literatūros Draugijos 2-ros apskrities konferenciją, kuri įvyks 16 d. spalio (Oct.) Taipgi nariai, kurie dar nepamokėję, at-eikite pasimokėti metinę duoklę už 1949 metus. Visi prašomi ir naujų narių atsivesti.

Kp. pirm. J. W. Thomson.

Bėgiu rugpjūčio ir rugsėjo mėnesių namų savininkai gavo leidimus pakelti rendas 5,144 butų rendauininkams. Bendroji pakėlimų suma par-eina po \$8.69 per mėnesį.

REIKALAVIMAI

HYLAND PARK (Brooklyn) keturių kambarių apartamentas, mainais dėl kambarių apžūrėjimo, — daliai laiko. Skambinkite: APplegate 7-3335.

Gryno Lino Staltiesės, Grožiškai Padarytos, Pagamintos Sovietų Sąjungoj

No. 1. 54x54 Tyrai baltos arba su spalvuotais kraštais	\$2.75
Su 4 napkinais (tik baltais)	\$4.25
No. 2. 54x68 Baltos	\$3.60
Su 6 napkinais	\$5.25
No. 3. 54x83 Spalvuotos	\$4.25
Su 6 napkinais	\$6.75
No. 4. 60x83 Baltos su spalvuotais kraštais, su 6 napkinais	\$6.75

Reikalaukite pilno surašo su kainomis. Užsakykite pagal numerį. Siųskite apmokėjimą (pridedant 25c paštaizenkliais) į:

LINLAND
1123 Broadway, Room 411
New York 10, N. Y. Tel. CH. 3-8963

Petras Kapiskas
PALAIŲO
BAR & GRILL
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-8174

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-6868
Valandos: 9-12 ryte
1-8 vakare
Penktadieniais uždarė

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
TELEVISION
Telefonas
EVERgreen 4-7729

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
Catherine Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKSTIENOS PIETOS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9512

6 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Antr., Spalio 11, 1949